İŞKUR

MUĞLA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

MUĞLA İŞ GÜCÜ PİYASASI

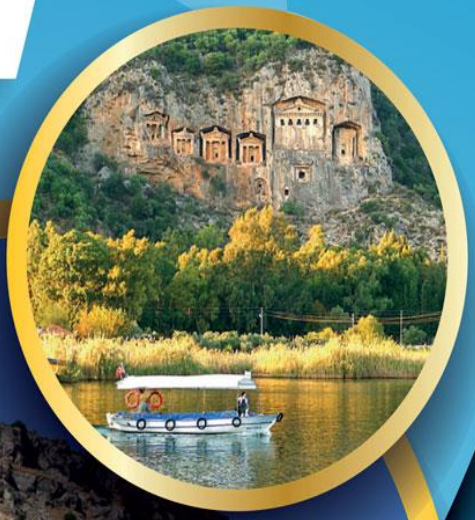

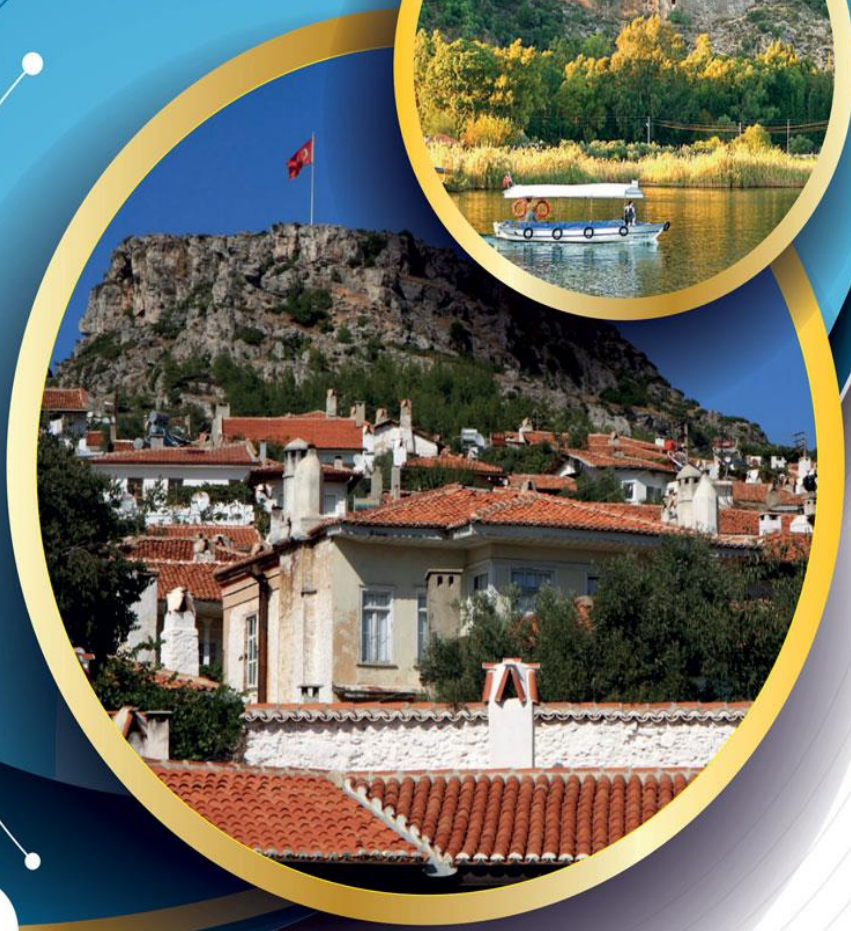

2018

İPA ARAŞTIRMA RAPORU

RAPORU HAZIRLAYAN

Aylin TATAR

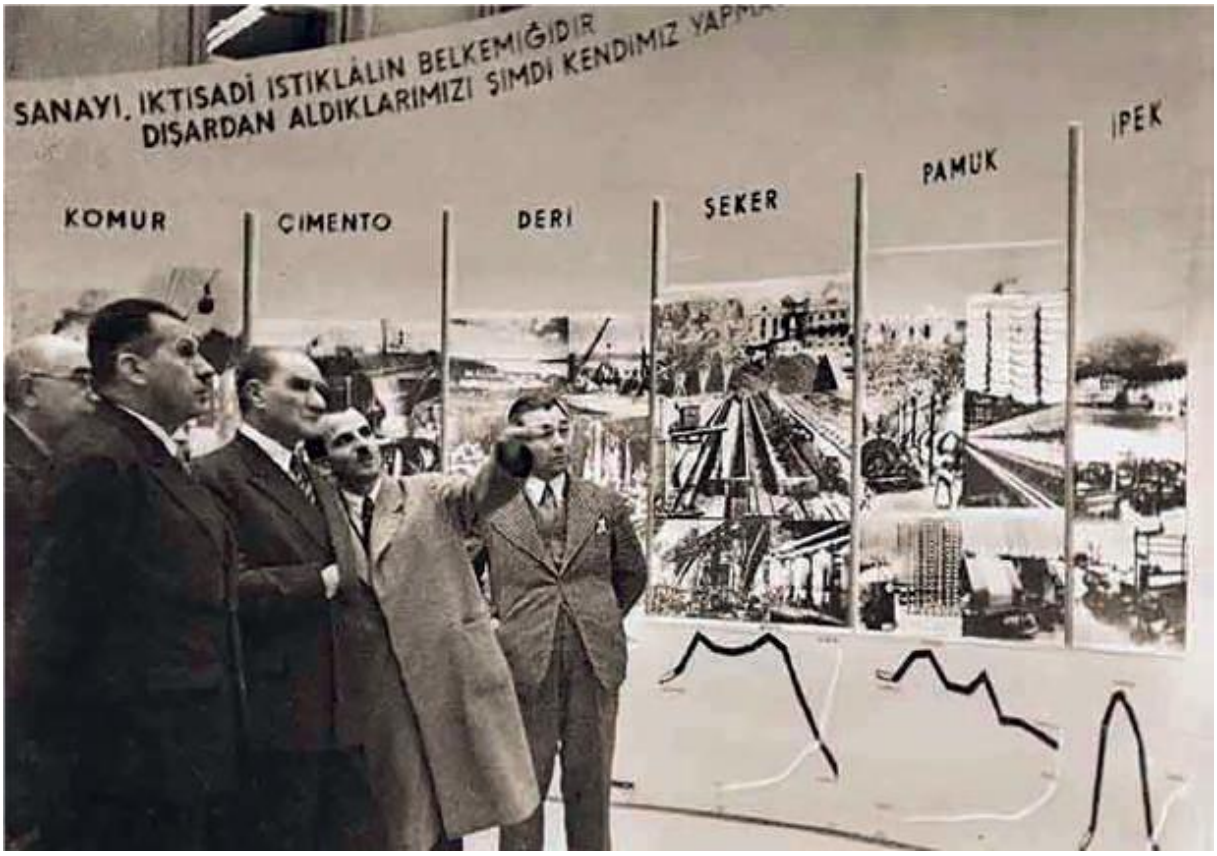

Ekonomik Kalkınma, Türkiye'nin hür, müstakil, daima daha kuvvetli,

daima daha refahlı Türkiye idealinin belkemiğidir.

Mustafa Kemal ATATÜRK 1937

SUNUŞ

"Yeryüzündeki Cennet" olarak tanımlanan, kültür, turizm, tarih ve tarım şehri olması yanında yerli-yabancı pek çok turist ağırlayarak oluşturduğu ekonomik çeşitlilikle yıldızı parlayan Ege'nin incisi Muğla'mızın bütün kurum ve kuruluşlarında **çağdaş yönetim anlayışı** çerçevesinde; insan odaklı, katılımcı, güven esaslı, iletişim temelli, rasyonel bir oydaşma ile kurumsal yönetişim gerçekleştirilerek öz disiplin içerisinde, proaktif, etkili, verimli, ergonomik ve **çözüm merkezli strateji** geliştirmek için makro çalışmalar yanında İŞKUR Müdürlüğümüz ölçeğinde de aynı ilkelerle **"çalışma ve istihdam hayatı"** ile ilgili stratejiler yürütülmektedir.

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri hiç kuşkusuz istihdam sorunudur. Bu sorun aynı zamanda toplumun sosyal ve psikolojik yapısını en çok etkileyen unsurdur. Bu nedenle tüm dünya ülkelerinde istihdam artırıcı yatırım ve politikalara özel önem verilmektedir. İşsizliğin ise, ülkemiz açısından en önemli sebeplerinin başında mesleksizlik gelmektedir. Ülkemizde de istihdamın artırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmış ve yapılmaktadır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla, işgücü piyasasının nabzını doğru tutmak, verileri doğru okumak, yerel düzeyde oluşturulacak istihdam politikalarına yön vermesi açısından önemlidir.

Bu bağlamda hedefi, "sürekli iyileşme ve gelişme" olan ilimizde; ekonominin ve milletlerin gelişip kalkınmasının en önemli unsuru olan **eğitim ve işgücünün niteliği** konusunda her düzeyde ve de çeşitlilikteki eğitim ihtiyacını tespit ederek stratejiler oluşturmak, ilgili kurum/kuruluşlara ve müteşebbislere görüş ve önerilerde bulunmak, **istihdam politikası** oluşturarak korunması ve gelişmesini sağlamak, hâsılı işsizliği önlemek için işgücü piyasası verilerini derleyip analiz ederek yorumlamak amacıyla başkanlığımda İŞKUR İl müdürlüğümüz marifetiyle her üç ayda bir yaptığımız **İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu'nda aldığımız kararlar** gereğince çalışmalar yürütmekteyiz. Bu cümleden olmak üzere her yıl ortalama 2000 işverenle iş ve meslek danışmanlarımızca yapılan yüz yüze görüşmelerle oluşturulan işgücü piyasası araştırmaları ile piyasanın aktörleri olan işverenler, sivil toplum kuruluşları (STK) ve vatandaşlardan elde ettiğimiz verileri dikkate alarak işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitimleri, işgücü yetiştirme kursları, fuarlar ve kariyer günleri düzenlemekteyiz.

Diğer yandan ülke sathında olduğu gibi Muğla'da da hizmetlerimizi yerinde ve isabetle sunmak için Fethiye Hizmet Merkezimiz 2014 yılında açılmıştı. Bodrum ve Milas Bölgelerine hizmet verecek Milas Hizmet Merkezimiz ise bu yıl Ocak ayında açılarak faaliyetlerine başlamıştır. Ayrıca çağdaş yönetim anlayışı çerçevesinde hizmet sunacak yeni bir il müdürlüğü binasının inşaatı hızla ilerlemekte olup, 2019 yılının ilk yarısında teslim edilmesi planlanmaktadır.

9. ve 10. Kalkınma Planlarında ve Ulusal İstihdam Stratejisinde de yer alan; **"istihdamın artırılmasına"** yönelik oluşturulacak stratejilere ışık tutacak bu analiz çalışmasında emeği geçen başta Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü insan kaynakları olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör çalışanlarına teşekkür ediyor, çalışmanın ilgili tüm taraflara faydalı olmasını diliyorum.

Esengül CİVELEK
Muğla Valisi

Ülkelerin sahip oldukları işgücünün durumu ve niteliği, o ülkelerin ekonomik gelişmelerinin en temel göstergelerinden biridir. Ülkeler sahip oldukları insan kaynaklarını en etkin şekilde üretime sokabilmelidir ki, önemli derecede sosyal ve ekonomik maliyet yüklenmek zorunda kalmasınlar. Bu açıdan bakıldığında işsizlik problemi, sadece ülkemizin değil dünyanın en önemli sorunlarından biridir. Küresel ölçekte yaşanan krizlerde en gelişmiş ülkelerde bile milyonlarca insan işsizlik sorunuyla karşı karşıya kalmaktadır. Ancak ülkemiz ekonomisi reform niteliğinde alınan tedbirlerle ve kadim kültürümüzde ve medeniyet tasavvurumuzda da yer alan**; "İNSANI YAŞAT Kİ DEVLET YAŞASIN"** felsefesi doğrultusunda, Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 vizyonu doğrultusunda hazırlanan Ulusal İstihdam Stratejisi ile 9. ve 10. Kalkınma Planlarını ortaya koymuştur. Söz konusu çalışmalar kapsamında, istihdam alanında **"nitelikli işgücü", "hayat boyu öğrenme"** ve **nihayet işsizliğin % 5'lere** indirilmesi gibi hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla kamu istihdam kurumu olan kurumumuzca da canhıraş çalışmalar ve icraatlar yapılmaktadır.

Bu bağlamda yerli yabancı pek çok turist ağırlayarak oluşturduğu ekonomik çeşitlilikle yıldızı parlayan, Ege'nin incisi Muğla'mızda, kalkınma parametrelerini mümkün olan daha ileri düzeylere taşımak için gerek Bakanlığımız ve gerekse Genel Müdürlüğümüzün destekleri ile

çeşitli projeler geliştirilmekte ve uygulamaya koyulmaktadır. Nitekim Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde başlatılan **“çalışma hayatında milli seferberlik”** doğrultusunda Cumhuriyet tarihinde ilk kez uygulanan istihdam teşvikleri, öteden beri yapılan işbaşı eğitim programları ve işveren katılım payı ödemeleriyle ilgili teşvikler neticesinde ülkemiz genelinde ve ilimizde büyük başarılara ulaşılmıştır.

Bu minval üzere Kurumumuzca, i**stihdamın, korunması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması** amacıyla yürüttüğümüz çalışmalardan biri de, gelecekteki işgücü ihtiyacını belirlemek, planlamalar yapmak, reel piyasa ve işgücü yetişme modeli açısından ihtiyaç analizleri yapmak, piyasanın ihtiyaçlarını doğru ve isabetle yürütmek, piyasanın dinamiklerini doğru ve yerinde yöneterek, etkili istihdam politikaları oluşturulabilmesini sağlamak amacıyla işgücü piyasası araştırmaları gerçekleştirmektedir.

Dünyanın ve ülkemizin en önemli uğraşlarından olan **“işsizlikle mücadele ve istihdam”** sorununa ilimiz ölçeğinde derinlemesine ışık tutacak olan bu çalışmada ve diğer bütün çalışmalarımızda bizlere desteğini esirgemeyen Sayın Bakanımıza, Valimiz Sayın Esengül CİVELEK’e, Genel Müdürümüz Sayın Cafer UZUNKAYA’ya, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Üyelerine şükranlarımı sunarken emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör çalışanları ile tüm insan kaynaklarıma da teşekkür ederim.

İlyas SARIYERLİ

Kamu Yönetimi Uzmanı

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR LİSTESİ 7
ŞEKİLLER LİSTESİ 8
YÖNETİCİ ÖZETİ 9
GİRİŞ 12
BİRİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 13
İŞKUR GÖSTERGELERİ 13
Açık İşler 13
İşe Yerleştirmeler 14
Kayıtlı İşsiz 16
Aktif İşgücü Programları 17
İşsizlik Ödeneği 22
İKİNCİ BÖLÜM 24
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 24
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 24
İşyeri Verileri 25
Mevcut İstihdam 38
AÇIK İŞLER 41
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 51
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 57
SONUÇ 65

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017) 14
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 16
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 18
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 19
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 19
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 20
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 21
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 26
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 36
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 37
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 39
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 40
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 41
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 42
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 47
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 48
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 49
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 49
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 50
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 53
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 54
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 56
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 57
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 58
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 59
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 60
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 61

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 13
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)..... 14
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı..... 16
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 23
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 26
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 27
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu..... 29
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 29
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 30
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 31
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu..... 32
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 34
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 34
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 35
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 38
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 43
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 44
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 44
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 46
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 46
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 54
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 55
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı..... 62
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 63
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 64

KISALTMALAR

İPA: İşgücü Piyasası Araştırmaları

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

NACE: Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

İEP: İş Başı Eğitimi Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Muğla İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı1.081'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 15 sektörde tam sayım yapılmıştır. Muğla ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 38 bin 363 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 27 bin 690 çalışan erkeklerden, 10 bin 673 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 29,1'i, kadınların ise yüzde 29,5'i Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir.

Muğla ilinde en fazla çalışanı olan meslekler; Garson (Servis Elemanı) ve Mermer İşçisidir. Muğla ilinde açık iş oranı yüzde 3,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Muğla ili açık iş oranı bakımından 0,9 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise % 13,7 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetlerisektörüdür. Muğla ilinde açık işlerin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranları sırası ile %6,4 ve %12,6'dır. Muğla ilinde en fazla açık işi olan meslekler; Garson, Servis Komisi, Kat Hizmetleri Elemanı, Elektronik Haberleşme Teknikeri ve Turizm ve Otelcilik Elemanıdır. İl genelinde açık işlerin %34,5'i için Eğitim Düzeyi Önemli değil talep edilmektedir.Muğla ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Muğla ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Kat Hizmetleri Elemanı mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Garson, Bulaşıkçı ve Resepsiyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Muğla ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada bu meslekte işe başvurunun yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla ilinde işverenlerin yüzde 9,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her

10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Muğla’da bu sayı 1’e gerilemektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde % 2,5 olarak öngörülürken Muğla ilinde ise ülke geneline yakın olup % 1 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Muğla işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Muğla İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Muğla ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Muğla ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

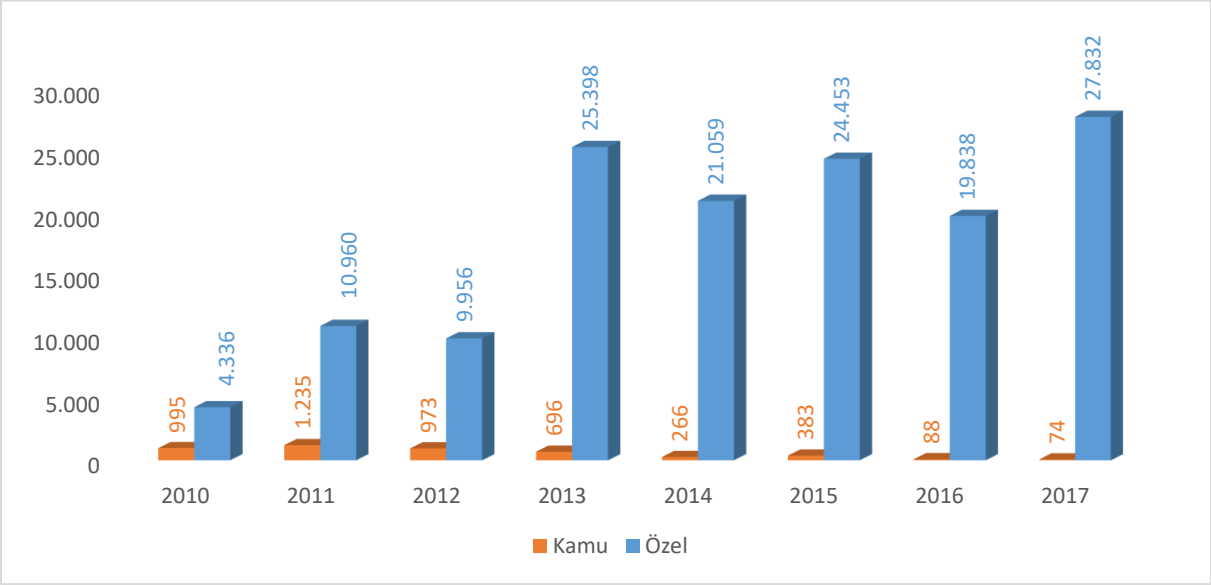

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 5.331 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 27.906 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2013 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 138,8 oranında artmıştır. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 40 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından itibaren özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	10.057
Beden İşçisi (Genel)	4.501
Aşçı	1.194
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	1.179
Garson (Servis Elemanı)	922
Temizlik Görevlisi	673
Kasiyer	642
Güvenlik Görevlisi	621
Satış Danışmanı / Uzmanı	612
Şoför-Yük Taşıma	288

Kaynak: İŞKUR

Muğla ilinde 2017 yılında 27.906 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 10.057 açık iş ile Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleği bulunmaktadır. Muğla İlinin genel işyeri dağılımının turizm odaklı olması sebebiyledir ki, bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 36'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Aşçı meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

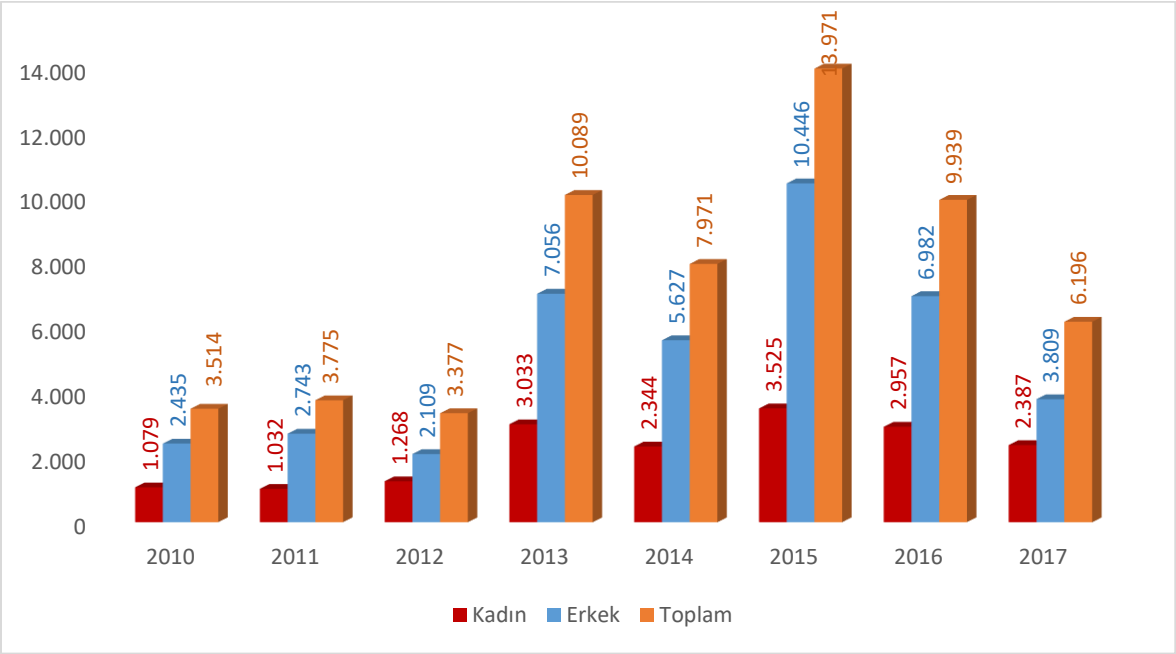

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 12.265 olan Muğla ilinde işe yerleştirilenlerin 8.920'si erkeklerden, geri kalan 3.345'i ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2011 yılından itibaren işe yerleştirme rakamlarında bir düşüş görülse de 2015 yılında toparlanma başlamıştır. 2015 yılında bir önceki yıla göre işe yerleştirme saysı yüzde 75 oranında artmıştır. 2017 yılında ise 6.196 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 38,5'i kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede düşüş meydana geldiği gözlemlenmiştir.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihityaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	2.053	890	2.943
Beden İşçisi (Genel)	302	97	399
Satış Danışmanı / Uzmanı	142	224	366
Garson (Servis Elemanı)	223	100	323
Güvenlik Görevlisi	137	40	177
Temizlik Görevlisi	54	112	166
Büro Memuru (Genel)	41	53	94
Ön Muhasebeci	18	61	79
Kasiyer	21	57	78
Sekreter	20	53	73

Kaynak: İŞKUR

Muğla ilinde 2.943 kişinin işe yerleştirilmesiyle Turizm Ve Otelcilik Elemanı mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 47,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Satış Danışmanı/Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz, ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlara en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar ya da iş arayan pozisyonunda iken işe girip sigortası başlayan kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı ara verebilmektedirler.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

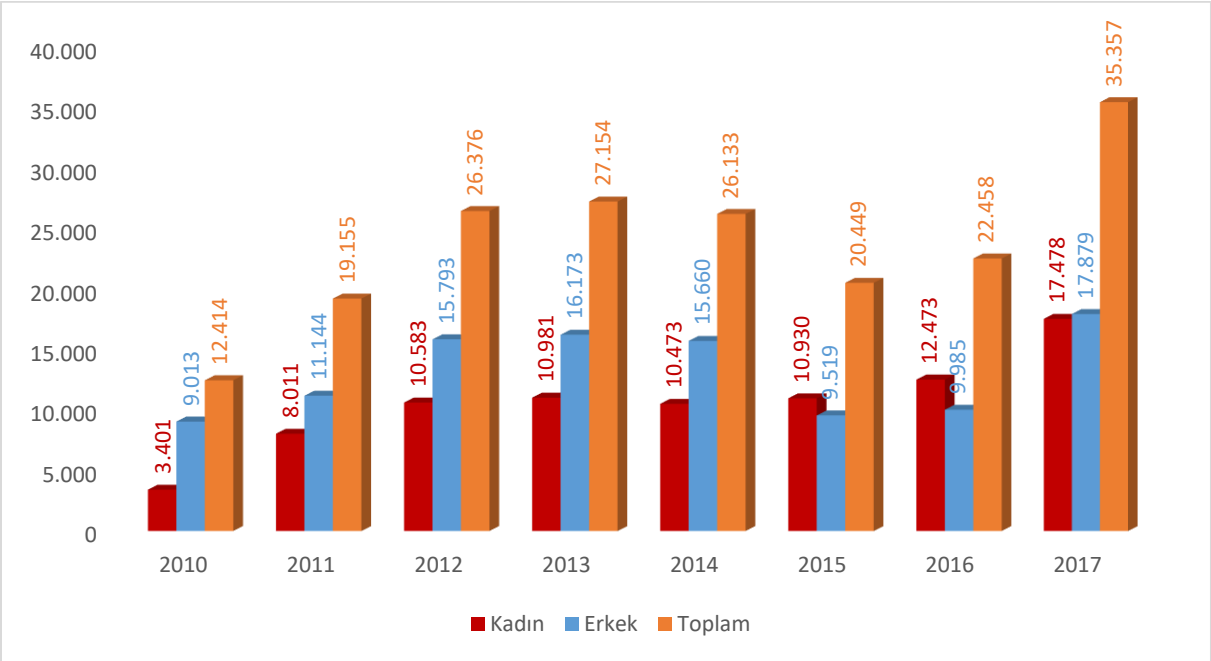

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Muğla ilinde İŞKUR'a kayıtlı 12.414 işsiz bulunmaktadır. İşsizlerin 9. 013'üerkek, 3.401'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 35.357 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki azalışın nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Muğla'de 3.401 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında azalarak 17.408'e çıkmıştır. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi ve kadınların şgücü piyasasına griişlerini artırma yönündeki politikaları önemli bir faktördür.

Muğla ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Muğla ilinde Kuruma kayıtlı 3.752 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Muğla ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %10.6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Turizm Ve Otelcilik Elemanı gibi mesleklerin

yanı sıra Kasiyer, Büro Memuru ve Ön Muhasebeci gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	159	1.330	1.171	2.501
2011	72	630	460	1.090
2012	125	1.333	851	2.184
2013	74	582	655	1.237
2014	57	429	320	749
2015	99	1.401	519	1.920
2016	77	1.275	313	1.588
2017	52	901	182	1.083

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 52 mesleki eğitim kursuna 1.083 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 901'i erkek, 182'i kadınlardan oluşmaktadır. 2010 yılında katılımcıların %53,2'si kadın iken 2017 yılına gelindiğinde bu oranın %83,2'ye çıktığı görülmektedir.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha

fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır.Türkiye de kadınların okuma yazma oranının çok yüksek olmaması, erken yaşta yapılan evlilikler ister istemez kadını, anne olma, eş olma gibi vasıflar sebebiyle, ekonomik hayatın içinden uzaklaştırmaktadır. Kadın, hayat şartlarının da bir getirisi olarak ,ekonomik anlamda birşeyler yapmak istediğinde eğitim durumu, mesleki yeterlilik vb. gibi geriye dönüşü olmadan telafi edilemeyecek engellerle karşılaşmaktadır.İŞKUR'un düzenlenmiş olduğu Mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik kursları kadının iş hayatına girmesinde etkili olan major nüanslarla tamamlayarak, kadının iş hayatına daha kolay girmesinde ve kadın istihdamında inkar edilemeyecek bir önem arz etmektedir.Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi
Süt Sığırı Yetiştiricisi	Zeytin Ağacı Budamacısı	Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi
Arıcı	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Arıcı
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	Bakır İşleme Ve Süslemecisi	Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci
İpek Dokumacı	Diğer Sokak Satıcıları/İşportacılar (Gıda)	İpek Dokumacı
Şiş Örgücü (Elle)	Sedefkar	Şiş Örgücü (Elle)
Mekik Dokumacı	Arıcı	Mekik Dokumacı
El Nakışçısı	Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı	Dokumacı (El Tezgahı)
Dokumacı (El Tezgahı)	Çini İşlemecisi	El Nakışçısı
Halı Dokuyucu (El Tezgahı)		Halı Dokuyucu (El Tezgahı)

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Süt Sığırı Yetiştiricisi, Arıcı ve Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Süt Sığırı Yetiştiricisi, Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Arıcı, Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Zeytin ağacı budamacısı, Süt Sığırı Yetiştiricisi ve Bakır İşleme Ve Süslemecisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Program	Kadın	Erkek	Toplam
2010	3	1	3	4
2011	50	22	48	70
2012	404	215	295	510
2013	1.323	879	758	1.637
2014	706	477	353	830
2015	1.336	889	812	1.701
2016	2.945	2.650	4.019	6.669
2017	1.678	2.091	2.741	4.832

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Bir işyerinde, o işin rengine, iklimine ve şartlarına göre uygulamalı olarak öğrenmek ve şekil almak katılımcıların ve işverenlerin tereddütde kaldıkları o arayı İŞKUR'un desteklemiş olması, katımcıya tecrübe, işveren teşvik olarak yansımaktadır. Kaldı ki İşbaşı eğitimi programı teşviği vitrinde yararlanılan süre boyunca gibi görünse de uzun vadeli olarak işverene sağlamış olduğu SGK prim destekleri çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu sebeplerledir ki 2017 yılında düzenlenen toplam program sayısı 2016 yılına göre yüzde 43 oranında azalmıştır.

2017 yılında 1.678 program düzenlenmiş olup toplam 4.832 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 43'ü kadınlardan yüzde 57'si erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla belirgin

oranda azalış göstermiştir. Bunda etkili olan ise istihdamı artırma teşviğinin iep poragramına nazaran daha çok talep edilmesidir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	Turizm Ve Otelcilik Elemanı	Turizm Ve Otelcilik Elemanı
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Elemanı (Perakende)
Satış Elemanı (Perakende)	Bar Servis Elemanı	Garson (Servis Elemanı)
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Satış Elemanı (Perakende)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Büro Memuru (Genel)	Aşçı Yamağı (Çırağı)	Büro Memuru (Genel)
Bar Servis Elemanı	Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Servis Komisi	Sekreter
Kasiyer	Mutfak Görevlisi	Muhasebe Meslek Elemanı
Muhasebe Meslek Elemanı	Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla işbaşı eğitim programı düzenlenen ilk dört meslek Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı/Uzmanı, Satış Elemanı (Perakende) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Satış Danışmanı/Uzmanı Sekreter ve Satış Elemanı (Perakende) mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanı/Uzmanı, mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	5	58	64	122
2011	54	685	646	1331
2012	10	130	120	250
2013	21	275	231	506
2014	19	254	216	470
2015	17	242	170	412
2016	52	659	629	1288
2017	83	1052	883	1935

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 83 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre yüzde 60 daha fazladır. Programa 2017 yılında 1052 kadın katılımcı, 883 erkek katılımcı olmak üzere toplam 1935 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

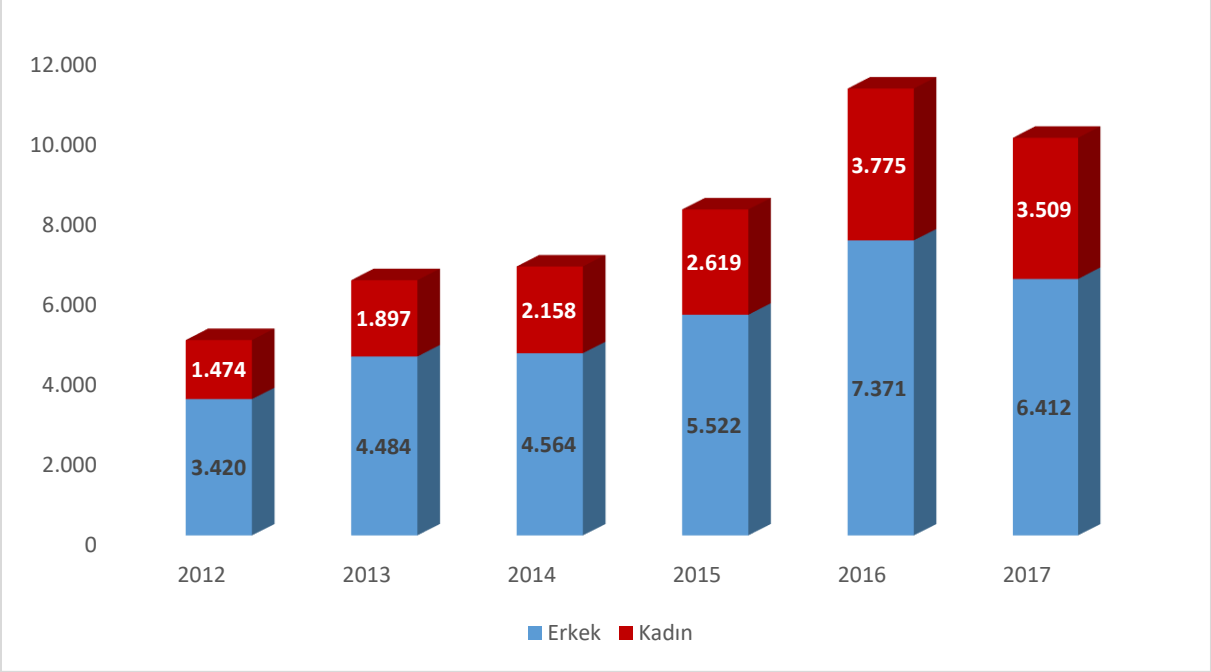

Kaynak: İŞKUR

Muğla ilinde 2017 yılında yüzde 35,4'ü kadın olmak üzere 9.921 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 11 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Muğla ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Muğla ilinde 1.081 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 38.363 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Muğla ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Muğla ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	282
Toptan ve perakende ticaret	196
İnşaat	164
İmalat	131
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	56
Ulaştırma ve depolama	53
Eğitim	47
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	37
Diğer hizmet faaliyetleri	33
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25
Gayrimenkul faaliyetleri	23
Madencilik ve taş ocakçılığı	16
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	12
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2
Bilgi ve iletişim	2
Genel Toplam	**1081**

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Muğla ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 26,1'i Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 6,1'dir. Bu durumda Muğla ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 18,1'i bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 18,4 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Muğla ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 44'ü Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve iletişim sektörlerinde 2'şer tane ile bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Muğla ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

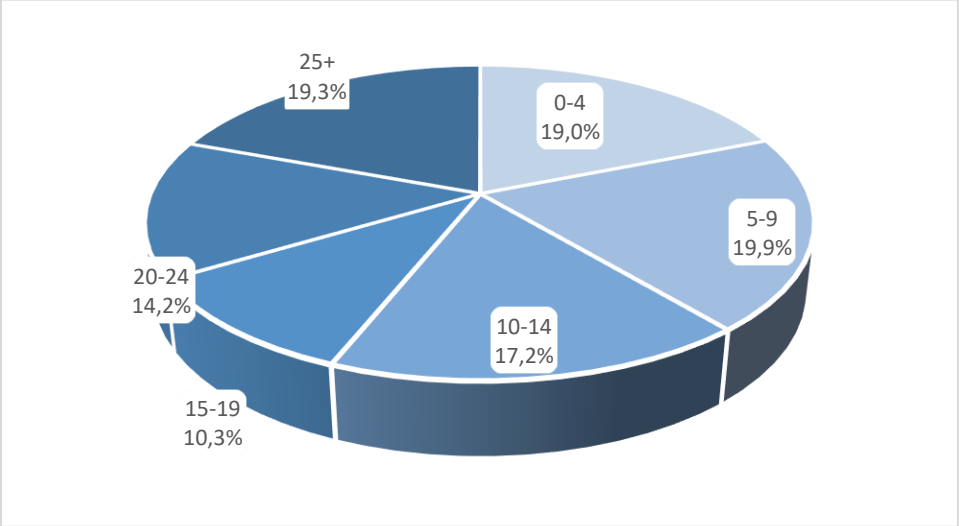

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Muğla ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 19,9'si 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 19,0'tir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 38,9'u 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 33,6'sı ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Muğla ilinde araştırma kapsamındaki her 5 işyerinden 2 tanesinin kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

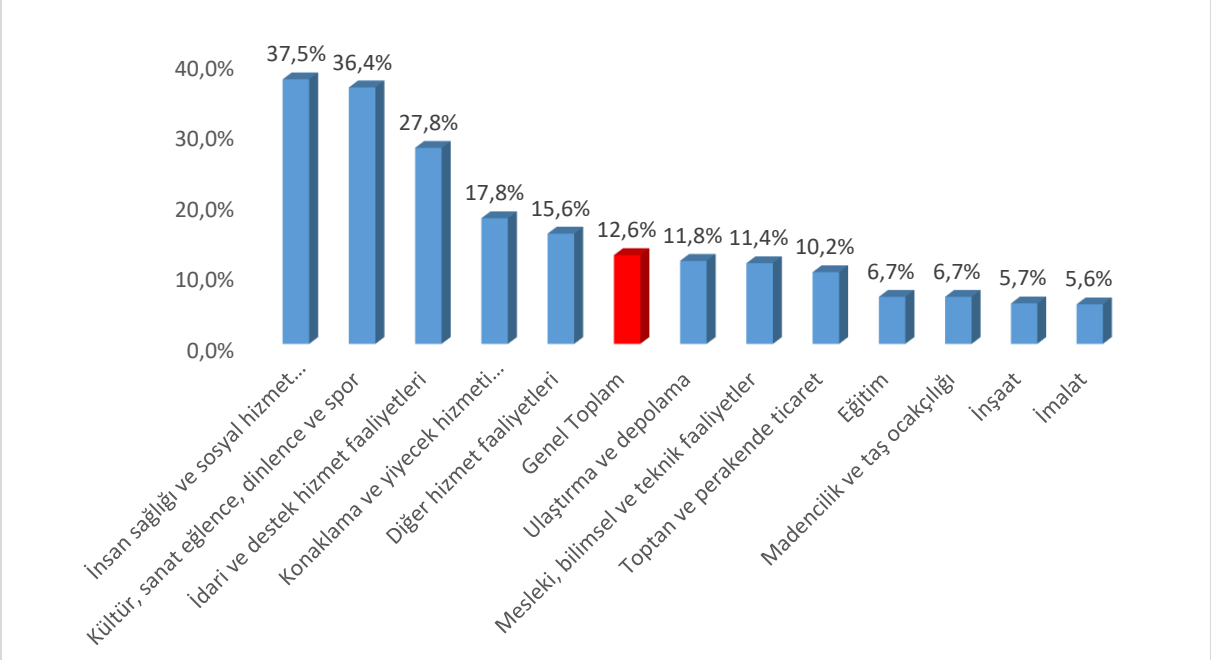

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 37,5'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Muğla ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 12,6 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 41,8 ile birinci sırada yer almıştır. Muğla ilinde ikinci sırada Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 36,4'ünde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 27,8 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İmalat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 5,6 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

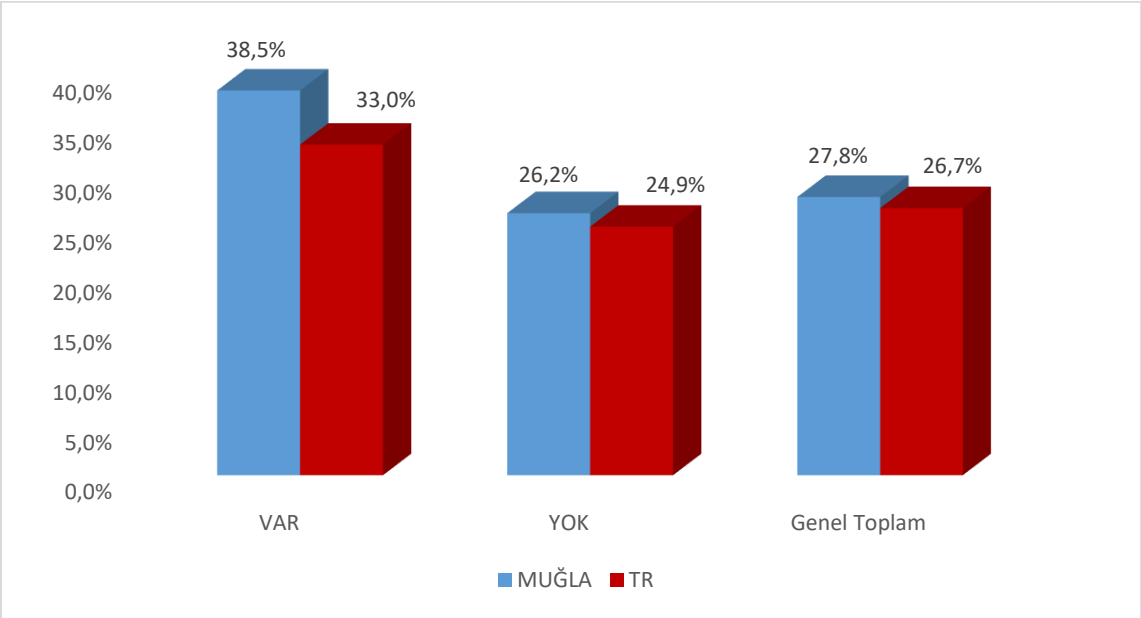

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Muğla ilinde bu oran yüzde 27,8 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Muğla ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 38,5 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 26,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Muğla ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusu olmasının yanı sıra Muğla ilinde part-time çalışma kadın çalışma oranını Türkiye geneline göre daha pozitif yönde etkilemiştir.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

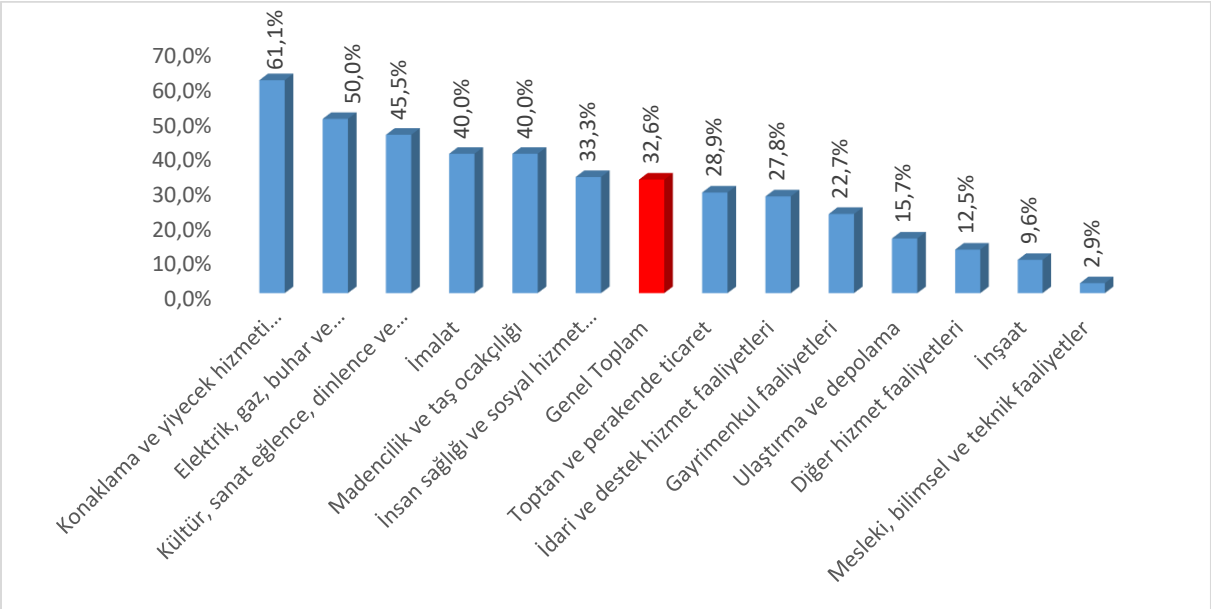

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde işyerlerinin yüzde 32,6'sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Muğla ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan ilk üç iş yeri Konaklama ve yiyecek hizmetleri, elektrik gaz buhar işletmeleri ve Kültür, sanat eğlence dinlence ve spor sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin sırasıyla %61,1'inde, %50'sinde ve %45,5'inde vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler yüzde 9,6 ve yüzde 2,9 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektöründe vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Muğla ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Konaklama ve yiyecek hizmetleri, elektrik gaz buhar işletmeleri ve Kültür, sanat eğlence dinlence ve spor ile maden ve taş ocakçılığı, sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

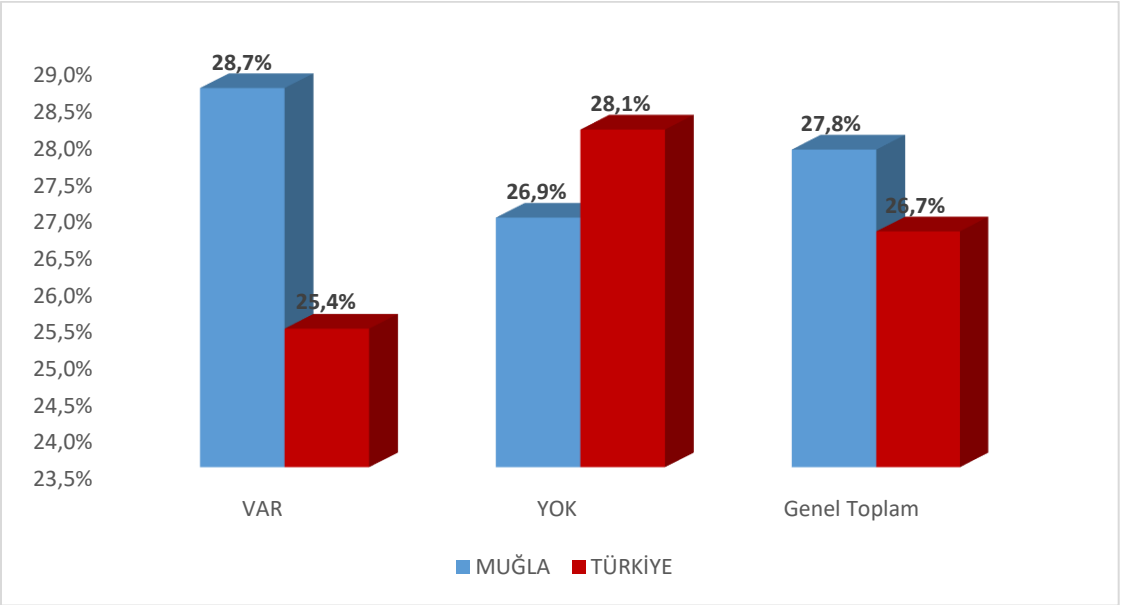

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Muğla ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 28,7'si kadın, yüzde 71,3'u ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 26,9'a düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Muğla ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 27,8'inin kadınlardan oluşmasıdır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Muğla ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

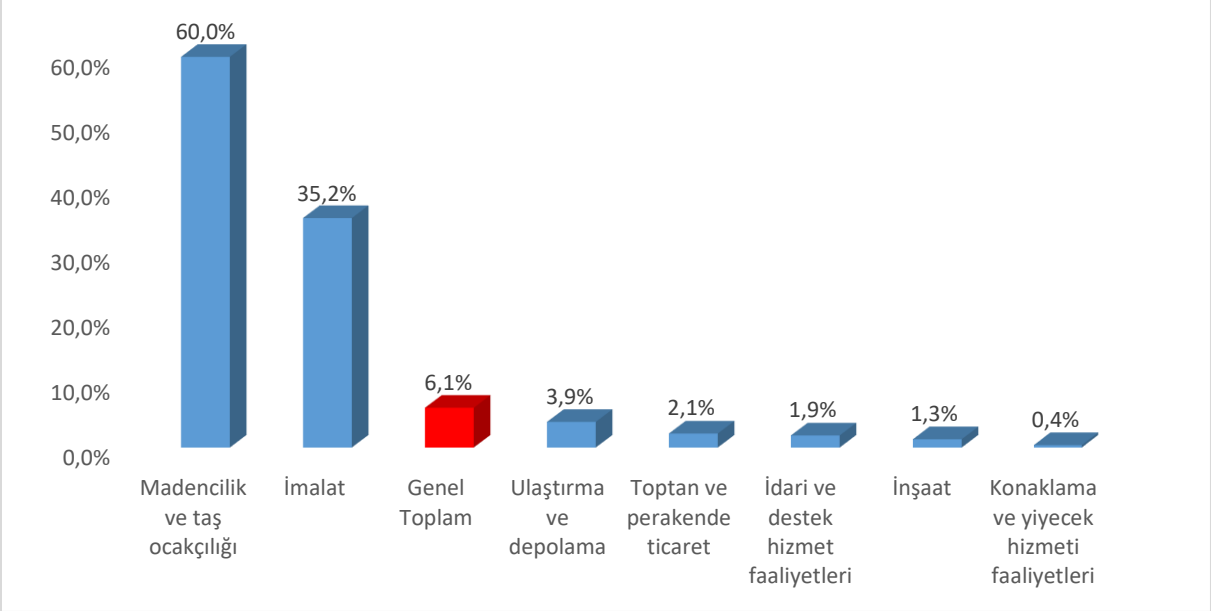

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde 17 sektörden 7 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 60,0'ı ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 35,2 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Muğla ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır. Muğla ili Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe Türkiye genelinin üzerinde bir ivme gösterirken, İmalat sektöründe Türkiye genelinin altında bir süreç gözlenmektedir.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

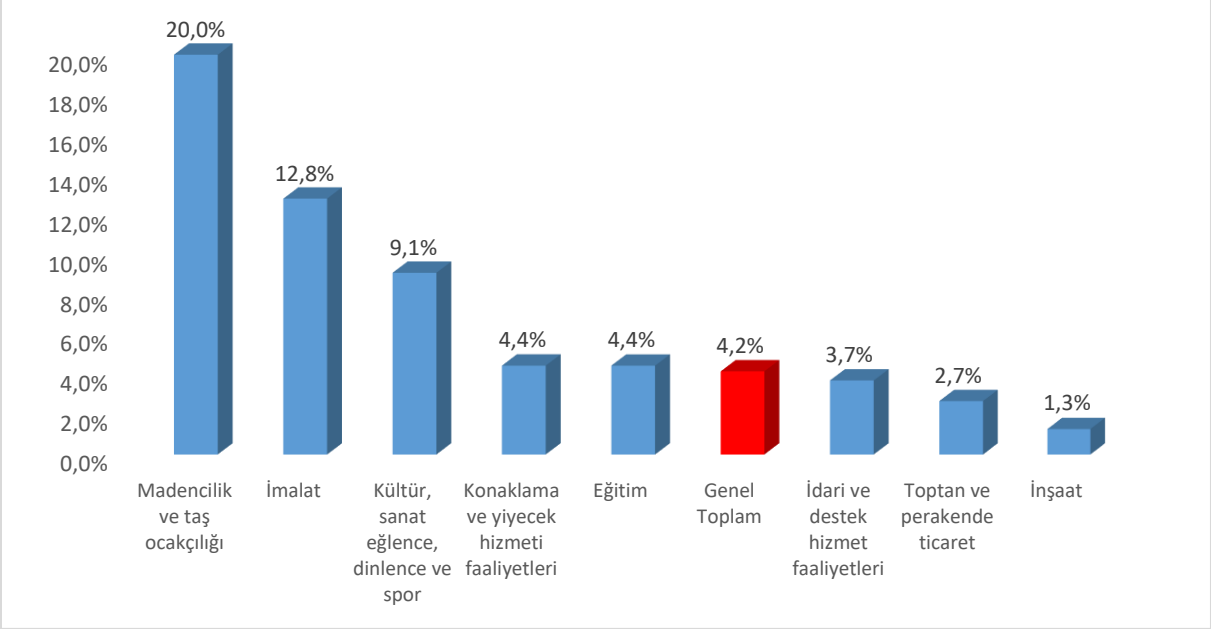

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde 17 sektörden 8 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 4,2 olarak gerçekleşmiştir. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunan iş yerlerinde yüzde 20'si Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 12,8 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Üç ve dördüncü sırada ise yüzde 9,1 ile kültür ve sanat eğlence dinlence ve spor ve yüzde 4,4 ile Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri ile eğitim sektörleri yer almaktadır. Bu dört sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Muğla ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Muğla ilinde İnşaat sektörü 3. Sırada yer almasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 1.3 ile son sırada yer almaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

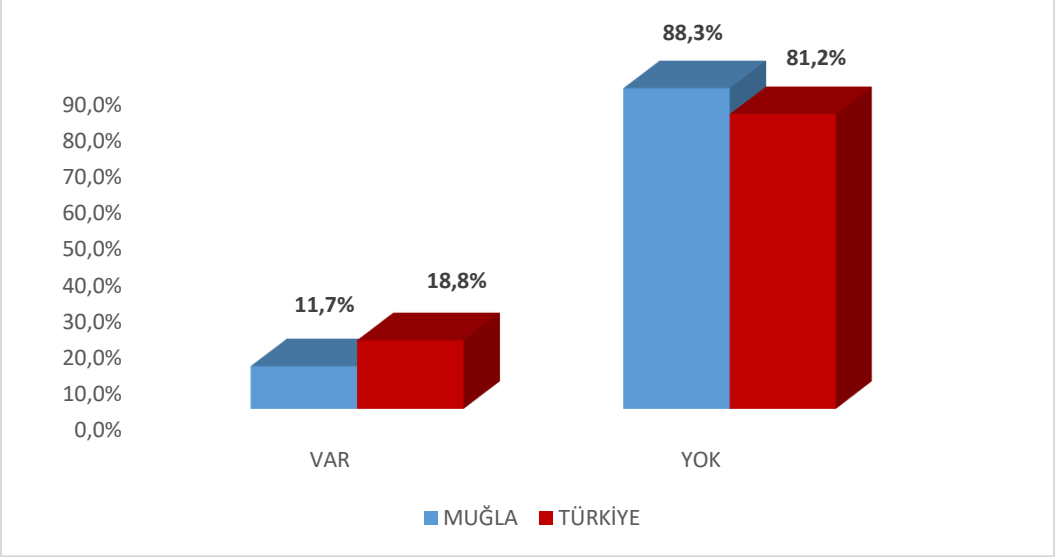

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 11,7'sı gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. İlimizde yatırım planlayan işyeri oranı Türkiye genelinin altında kalmıştır. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Türlerinin Oranı (%)

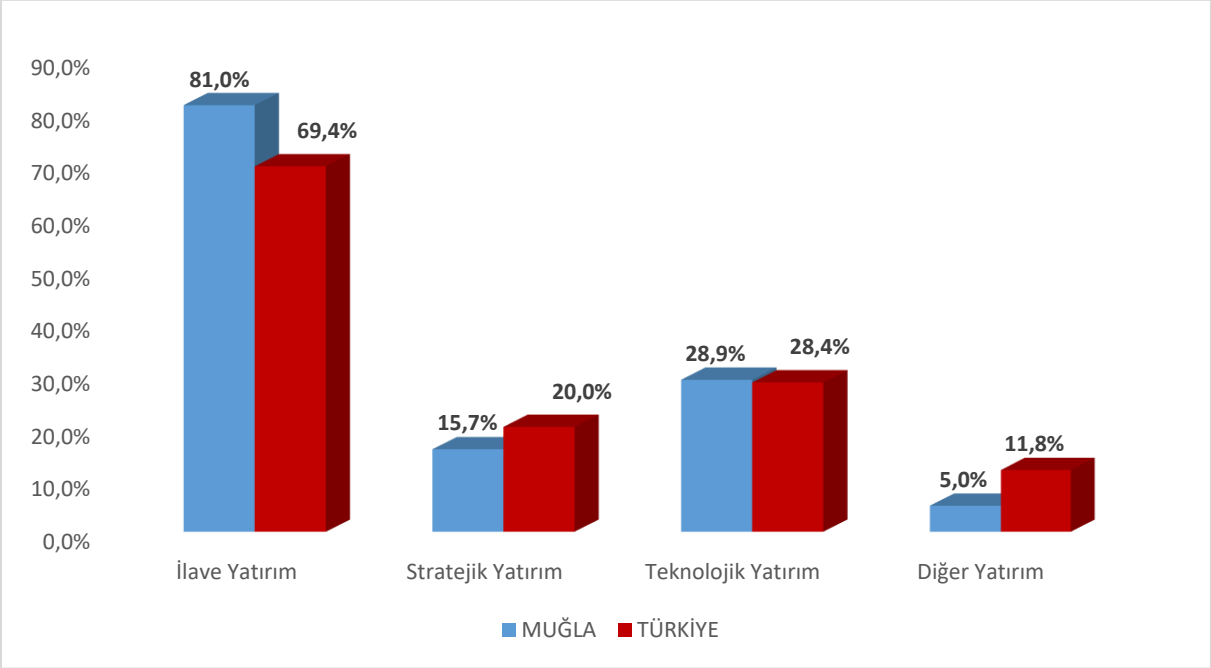

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Muğla ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 81,0'ı ilave yatırım, yüzde 28,9'ü teknolojik yatırım ve yüzde 15,7'i stratejik yatırım ve yüzde 5'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11.8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

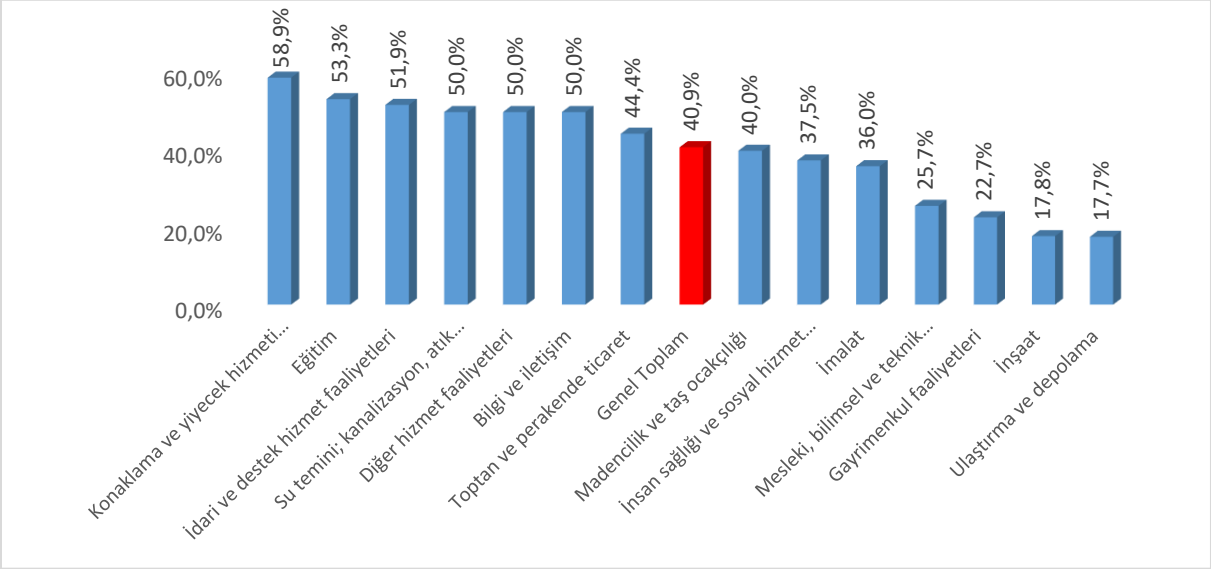

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Muğla ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 40,9'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Muğla ili için Türkiye ortalamasının az bir farkla da olsa altında yer almaktadır.

Muğla ilinde Konaklama ve yiyecek hizmetleri, Eğitim İdari, destek hizmet faaliyetleri ve su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin yüzde 50'nin üzerinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 40,9'un üzerinde çıkarak yüzde 58,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	50,0%	83,3%	16,7%	0,0%	0,0%
İmalat	20,0%	46,7%	75,6%	46,7%	20,0%	17,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	7,1%	53,6%	75,0%	25,0%	3,6%	7,1%
Toptan ve perakende ticaret	16,9%	49,4%	67,5%	59,0%	18,1%	15,7%
Ulaştırma ve depolama	11,1%	44,4%	77,8%	22,2%	11,1%	11,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	16,4%	53,5%	80,5%	54,7%	13,8%	14,5%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	40,0%	100,0%	60,0%	60,0%	40,0%	40,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11,1%	44,4%	44,4%	66,7%	22,2%	11,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14,3%	32,1%	67,9%	50,0%	14,3%	14,3%
Eğitim	12,5%	54,2%	50,0%	62,5%	8,3%	8,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	22,2%	66,7%	66,7%	77,8%	22,2%	22,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	6,3%	31,3%	56,3%	56,3%	6,3%	18,8%
Genel Toplam	**15,4%**	**50,1%**	**72,1%**	**52,5%**	**14,4%**	**14,4%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 50,1 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti almıştır. İşyerlerinin 52,5'i İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 72,1'i Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Muğla ilinde, şekil 14 de görüldüğü üzere, en çok Konaklama ve yiyecek hizmetleri, Eğitim, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve su temini; kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin yüzde 50 nin üzerinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı, hem Danışmanlık ve Yönlendirme hem de Eleman Talebinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır. Bilgi ve iletişim sektöründe işyerlerinin tamamı

İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden faydalanmış Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe işyerlerinin tamamı Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden faydalanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 77,8'i İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 66,7'si ise hem Danışmanlık ve Yönlendirme hem de Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlere nazaran İmalat ve Eğitim sektörleri işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Muğla ilinde, zorlayıcı sebepler dolayısıyla İmalat ve gayrimenkul faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	21,5%	5,2%	5,6%	8,1%	21,3%	23,0%
Memnun Değilim	1,5%	0,0%	1,6%	2,3%	1,6%	1,6%
Memnunum	76,9%	94,8%	92,8%	89,6%	77,0%	75,4%

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 94,8 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 92,8 ile Eleman Talebi, yüzde 89,6 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 77,0 ile Kısa Çalışma Ödeneği, yüzde 76,9 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim,yüzde 75,4 ile Mesleki eğitim kursu Ödeneği hizmetleri izlemektedir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

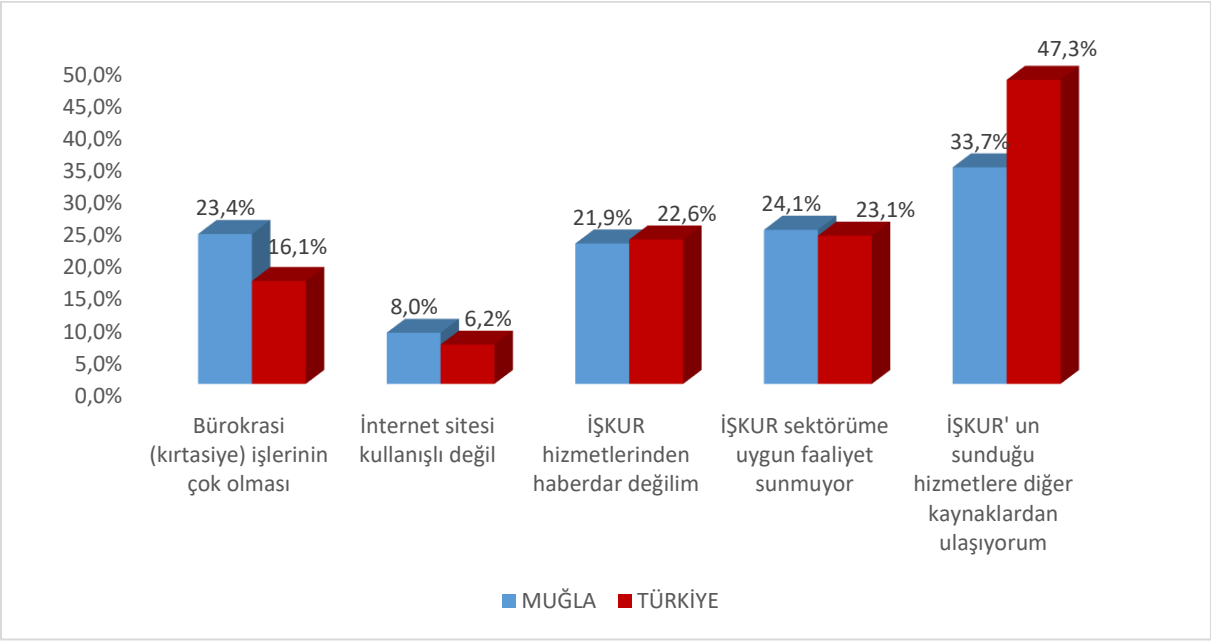

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 33,7 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 24,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması, ve yüzde 23,4 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Muğla ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Muğla ilinden farklı olarak iki ve üçüncü sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Muğla ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Muğla ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 38.363 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 27.690 çalışan erkeklerden, 10.673 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3.147	8.050	11.196
Toptan ve perakende ticaret	1.503	3.830	5.333
İmalat	1.016	3.793	4.809
İnşaat	611	3.973	4.584
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1.224	819	2.043
Eğitim	1.381	652	2.032
Ulaştırma ve depolama	236	1.560	1.796
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	595	1.111	1.706
Madencilik ve taş ocakçılığı	226	1.253	1.479
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	44	1.044	1.088
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	315	566	881
Diğer hizmet faaliyetleri	211	303	515
Gayrimenkul faaliyetleri	75	428	503
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	52	250	302
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	27	39	66
Bilgi ve iletişim	9	21	30
Genel Toplam	**10.673**	**27.690**	**38.363**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Muğla ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün Muğla ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 30'u, kadınların ise yüzde 29,5'i Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe çalışma oranı yüzde 29,1 olarak gerçekleşmiştir.

Muğla ilinde 20+ çalışanı olan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Eğitim sektöründe kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2.608	5.138	7.746
Hizmet Ve Satış Elemanları	2.006	5.659	7.665
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	862	5.302	6.164
Profesyonel Meslek Mensupları	2.396	2.120	4.516
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	195	3.750	3.945
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.719	1.733	3.452
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	486	2.372	2.859
Yöneticiler	298	952	1.250
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	101	665	767
Genel Toplam	**10.673**	**27.690**	**38.363**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrışmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 20'si, erkek çalışanların yüzde 19'u ve kadın çalışanların yüzde 25'i Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almakta ve yüzde 20 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 16 oranı ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Muğla ilinde en çok kadın çalışan sayısı Nitelik Gerektirmeyen Meslekler iken ikinci sırada Profesyonel Meslek Mensupları yer almaktadır. Profesyonel Meslek Mensupları mesleğinde kadın çalışan sayısı erkeklerden fazladır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanların yarısı kadındır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Yöneticiler ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Garson (Servis Elemanı)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Mermer İşçisi	Temizlik Görevlisi	Mermer İşçisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Mermer İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Aşçı	Büro Memuru (Genel)	Aşçı
Beden İşçisi (Genel)	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Taşıma	Garson (Servis Elemanı)	Teknik Servis Elemanı
Temizlik Görevlisi	Oda Görevlisi-Turizm	Beden İşçisi (İnşaat)
Teknik Servis Elemanı	Muhasebeci	İnşaat İşçisi
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Hemşire	Bahçıvan
Beden İşçisi (İnşaat)	Sınıf Öğretmeni	Güvenlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Muğla ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Garson (Servis Elemanı) hem erkeklerde, hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Oda Görevlisi-Turizm, Muhasebeci, Hemşire, ve Sınıf Öğretmeni bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	764	6,4%	26,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	245	12,6%	22,2%
Toptan ve perakende ticaret	114	2,1%	17,7%
İmalat	110	2,2%	17,6%
İnşaat	54	1,2%	4,5%
Eğitim	24	1,2%	11,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	22	4,1%	15,6%
Ulaştırma ve depolama	17	0,9%	7,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	17	1,1%	33,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	10	13,7%	50,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	7	2,4%	18,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	0,8%	11,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	0,3%	4,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	0,2%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0,2%	4,6%
Genel Toplam	**1.401**	**3,5%**	**16,9%**

Kaynak: İPA 2018

Muğla ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 183 işyerinde 1.401 açık iş tespit edilmiştir. Muğla ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 1.401 açık işin yüzde 55'ine tekabül eden 764 kişilik kısmı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret ve İmalat, sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Muğla ilinde açık iş oranı yüzde 3,5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Muğla ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 96 kişilik dolu kadronun yanında 4 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 13,7 ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Muğla ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 16,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü ve Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü yüzde 50 ile ön plana çıksada, sektörde Muğla ilinde 20+ çalışanı olan Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe 10, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe 2'şer işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Muğla ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ön plana çıkmaktadır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

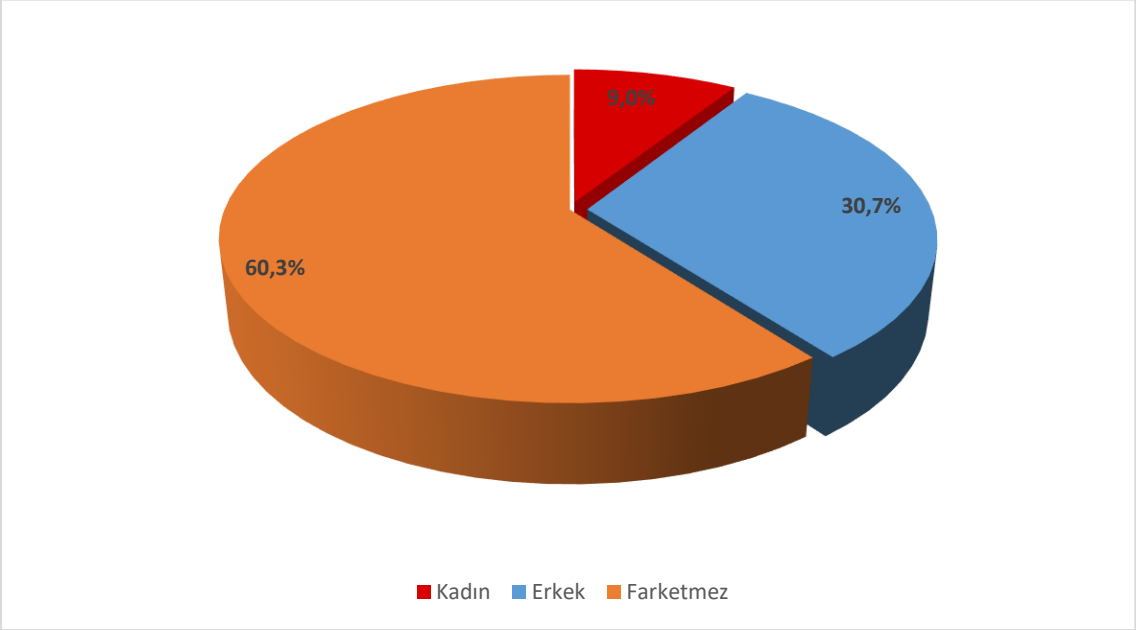

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Muğla ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Muğla ilinde açık işlerin yüzde 30,7'inde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Muğla ilinde yüzde 9,0 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Muğla ilinde ise işverenlerin yüzde 60,3'ü açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına

rağmen açık işlerde cinsiyet tercihinin önemli olmaması işverenlerin işin gerektirdiği becerilere sahip elemanı aradığının ve bu bağlamda işin gerektirdiği beceriye sahip olma durumu ile cinsiyet arasında bir ayrım sözkonusu olduğunda işin gerektirdiği beceriye sahip olmanın daha önemli olduğunun bir göstergesidir.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

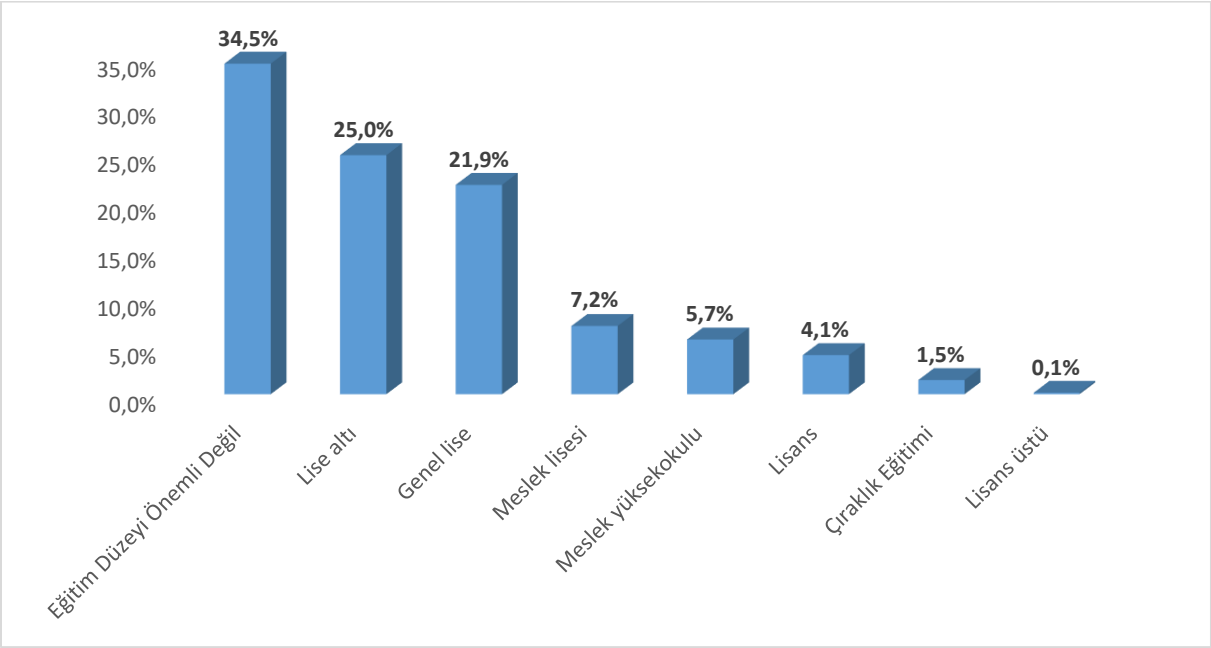

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilindeki açık işlerin yüzde 34,5'ünde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 25 ile lise altı eğitimi seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,1 ile lisans üstü ğitim seviyesidir. Muğla işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir. Muğla ilinin büyük ölçekli bir sanayi ili olmaması,

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

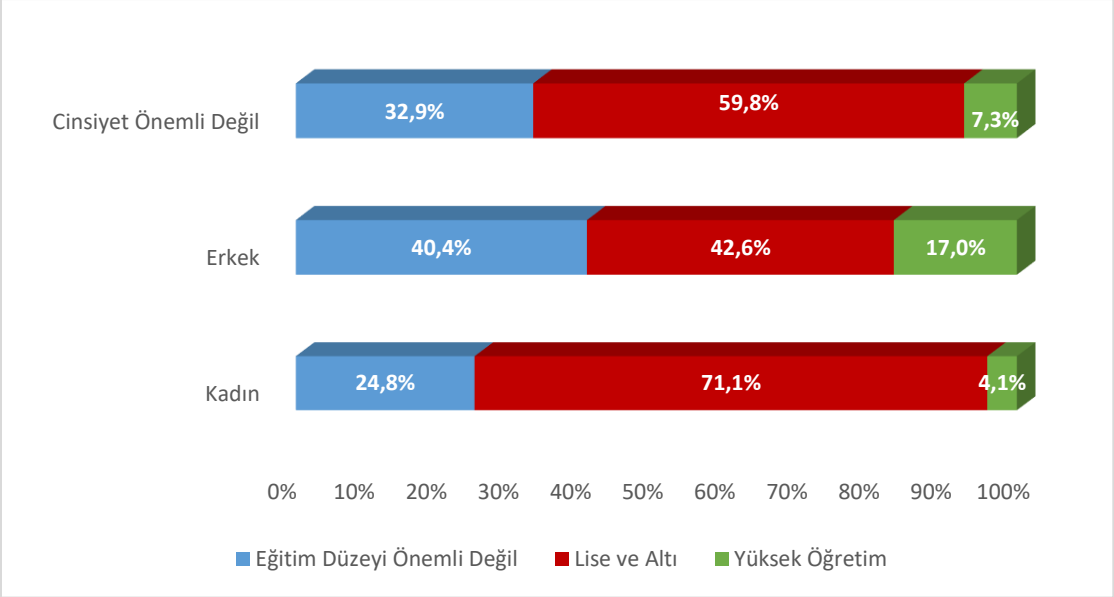

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 32,9 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 59,8 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 7,3 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 40,4 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 24,8 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, lies altı eğitim düzeyi ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

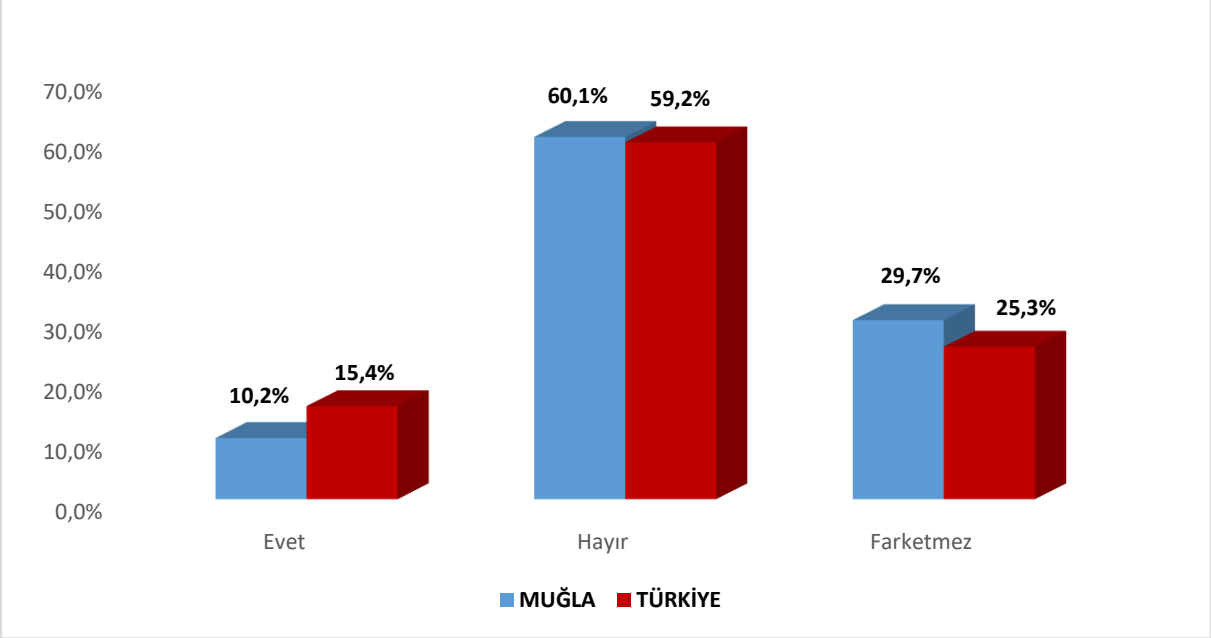

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Muğla ilinde yüzde 10,2 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 29,7'dur. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Muğla ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin çok yüksek oranda aynı olduğu görülmektedir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

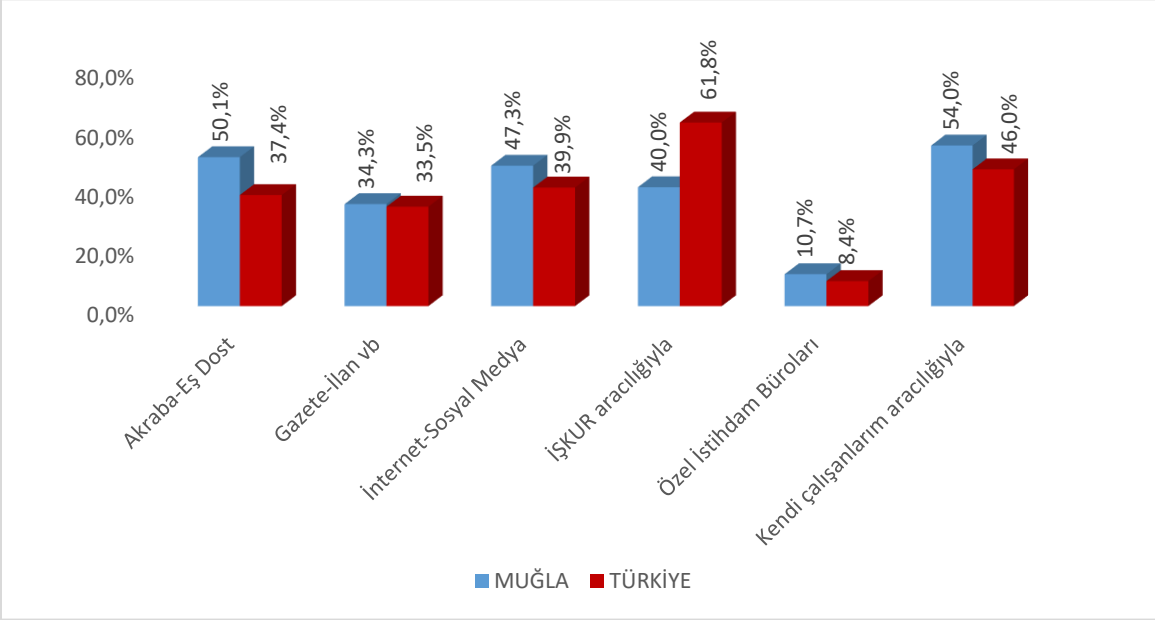

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Muğla ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Muğla ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 54 gibi büyük bir oranı 'Kendi çalışanlarım aracılığıyla, arama kanalı ile iş aramaktadır, yüzde 40'ı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Muğla ilinde ikinci sırada yüzde 50,1 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 47,3 ile İnternet-Soysal Medya arama kanalı olarak kullanılmıştır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	2	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	2
İletişim ve İfade Yeteneği	3	3	3	3
Takım Çalışması	5	4	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	5	6	5
Yabancı Dil	8	6	5	6
Bilgisayar kullanımı	6	9	7	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	7	8	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	9	8	9	9
Proje Tabanlı Çalışma	-	10	10	10

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi hem kadınlarda hem cinsiyetin

önemli olmadığı durumlarda birinci sırada, erkeklerde ise ikinci sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi bulunmaktadır. Muğla ilinde proje tabanlı çalışma becerisi kadınlardan beklenmemktedir. Bu durum araştırma kapsamında kadın olarak talep edln açık işlerin mesleklerinden kaynaklanmaktadır. Yabnacı dil becerisi ciniyetiin önemli olmadığı açık işlerde 5. Sırada yer almaktadır. Bunda etkili olan ise ilin turizm bölgesinde olmasıdır. Ayrıca muğla ilinin truzim bölgesi olması işverenerin İletişim ve ifade yeteneği becerisinide açık işlerinde üst sıralarda talep etmesini sağlamıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Hizmet Ve Satış Elemanları	549	6,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	310	3,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	134	2,9%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	117	1,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	114	2,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	87	3,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	75	2,1%
Yöneticiler	14	1,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	0,3%
Genel Toplam	**1.401**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; ilk sırada Hizmet Ve Satış Elemanları olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 39,2'dir. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu bulunmaktadır.

Muğla ili için tespit edilen yüzde 3,5'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 6,7 ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler Mensupları ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek

Mensupları gelmektedir. Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubu ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	46,0%	37,6%	51,2%	41,5%	16,7%	34,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	46,7%	37,7%	48,8%	33,5%	15,4%	45,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	42,3%	38,1%	49,1%	42,5%	15,5%	59,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	52,4%	53,9%	42,9%	31,2%	3,1%	73,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	74,2%	19,7%	28,6%	32,1%	0,0%	60,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	15,7%	3,6%	84,3%	86,7%	1,2%	91,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	88,1%	22,0%	27,5%	49,5%	0,0%	38,5%
Yöneticiler	53,8%	23,1%	61,5%	23,1%	0,0%	30,8%
Genel Toplam	**50,1%**	**34,3%**	**47,3%**	**40,0%**	**10,7%**	**54,0%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 86,7'si İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır. Buna karşın Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları mesleğinde

İŞKUR aracılığı ile hiç eleman talebinde bulunmamaktadır. buna karşın Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost kullanmaktadır.

İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile yüksek oranda Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplar ve yöneticiler aranmaktadır. Hizmet ve Satış Elemanları büyük oranda Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Garson (Servis Elemanı)	-	2	7	3	-	5	4	6	1
Servis Komisi	-	1	-	5	6	7	3	4	2
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	-	1	-	4	-	5	3	-	2
Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri	-	3	-	2	-	-	-	-	1
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	2	1	4	6	-	5	3	-	7
Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	-	1	-	4	-	-	3	-	2
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	5	3	-	4	7	5	6	2	1
Aşçı	-	1	-	2	6	5	4	-	3
Animatör-Eğlence Hizmetleri	-	1	-	2	-	-	-	3	4
Bulaşıkçı (Stevard)	-	1	-	5	-	3	4	-	2

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Muğla ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Servis Komisi, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel), Aşçı, Animatör-Eğlence Hizmetleri ve Bulaşıkçı (Stevard) mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Garson (Servis Elemanı), Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri ve Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) mesleğinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri aranmaktadır.

Truzim ve otelcilik elemanı ve Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) mesleklerinde Bilgisayar Kullanımı becerisi aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Oda Görevlisi-Turizm	Servis Komisi	Servis Komisi	Servis Komisi
Balık Temizleme İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Çamaşırcı (Genel)	Şoför-Yük Taşıma	Turizm Ve Otelcilik Elemanı	Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Aşçı	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Turizm Ve Otelcilik Elemanı
Masaj Uygulayıcısı/Masöz	Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	Animatör-Eğlence Hizmetleri	Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)
Hurda Hazırlama Ve Takip İşçisi	Güvenlik Görevlisi	Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Kasiyer	Beton Parke Ve Bordür Taşı Döşeme İşçisi	Temizlik Görevlisi	Aşçı
Temizlik Görevlisi	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Barmen-Barmaid	Animatör-Eğlence Hizmetleri
Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	Dans Sanatçısı	Bulaşıkçı (Stevard)

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Garson (Servis Elemanı), Servis Komisi, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme

Görevlisi / Meydancı (Otel), Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı, Aşçı, Animatör-Eğlence Hizmetleri, Bulaşıkçı (Stevard) meslekleridir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Garson (Servis Elemanı), Servis Komisi, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisidir. Erkeklerde en çok Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri aranmaktadır. Kadınlarda ise en çok Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi aranmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Muğla ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Muğla ilinde ise 20+ istihdamlı 1.081 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 22,7 ile Muğla ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Muğla ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret, İnşaat, İmalat, sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çektikleri buna karşın, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Finans ve sigorta faaliyetleri, Bilgi ve iletişim çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır.Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Gayrimenkul faaliyetleri sektörü gibi Muğla ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç,

bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	696
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	214
Toptan ve perakende ticaret	142
İnşaat	136
İmalat	128
Ulaştırma ve depolama	35
Madencilik ve taş ocakçılığı	29
Eğitim	26
Diğer hizmet faaliyetleri	18
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	16
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Genel Toplam	**1.464**

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde 1.464 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ön plana çıkmaktadır. Muğla ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 47,5'i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

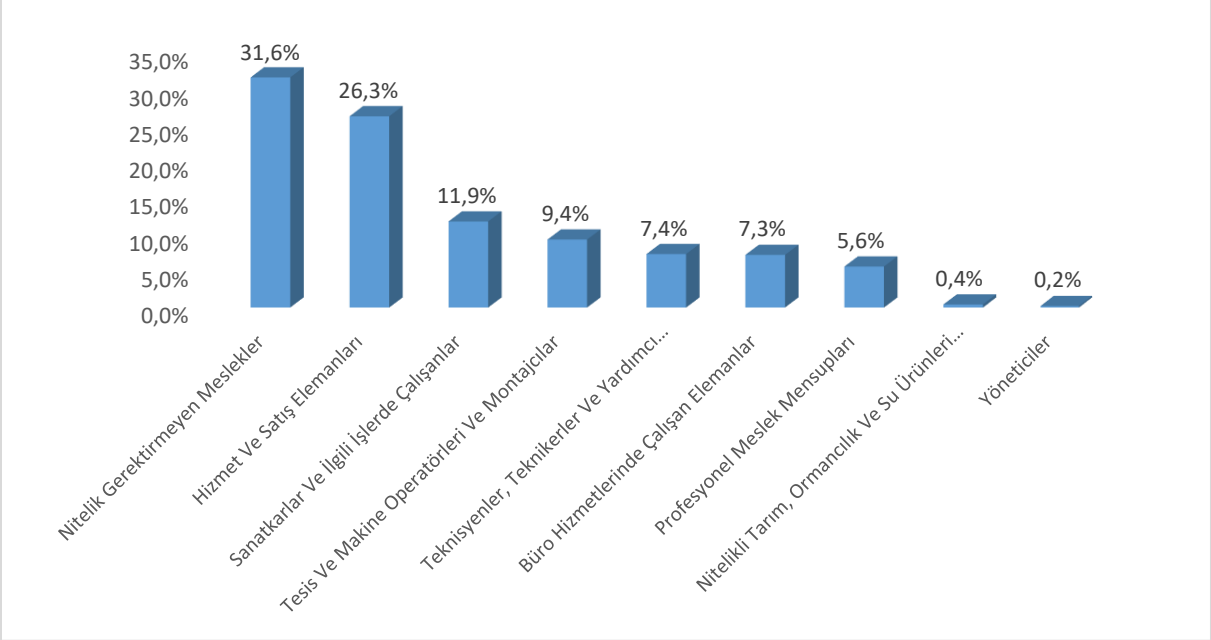

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 462 kişi ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 31,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır. Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Muğla ilinin aksine Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Muğla ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	183
Garson (Servis Elemanı)	154
Bulaşıkçı (Stevard)	89
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	76
Servis Komisi	73
Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri	63
Mermer İşçisi	48
Aşçı	43
Genel Alan Temizleme Görevlisi/Meydancı	35
Diğer	701
Toplam	**1.464**

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 183 kişi ile Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 154 kişi ile Garson (Servis Elemanı) ve 89 kişi ile Bulaşıkçı (Stevard) meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Garson (Servis Elemanı)ve Bulaşıkçı (Stevard) olmak üzere toplam iki mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. 2017 İPA Raporunda ise Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı mesleğinde eleman temininde güçlük çekilirken 2018 yılı verilerinde Muğla ilinde Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı mesleğinde elemanın temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almamışır. söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Garson (Servis Elemanı), Servis Komisi, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri, Turizm Ve Otelcilik Elemanı, Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel) Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Aşçı, Animatör-Eğlence Hizmetleri, Bulaşıkçı (Stevard) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

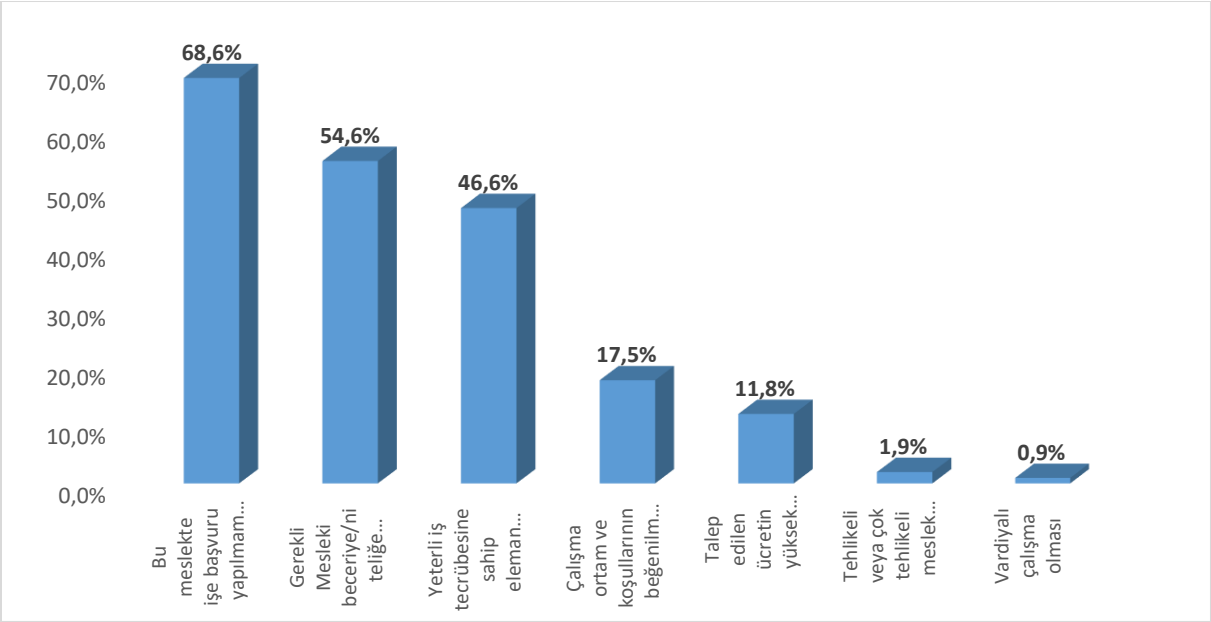

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada, Bu meslekte işe başvurunun yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır. Muğla ilinde de işverenlerin eleman temininde güçlük çektikleri önemli sebeplerden biride Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasıdır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	75,4%	33,7%	58,3%	18,3%	19,4%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	63,2%	66,1%	38,2%	15,7%	8,9%	3,4%	0,0%
Bulaşıkçı (Stevard)	87,1%	20,0%	25,9%	16,5%	2,4%	1,2%	0,0%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	51,8%	73,0%	54,5%	15,2%	15,2%	0,0%	0,0%
Servis Komisi	62,9%	70,0%	28,6%	41,4%	7,1%	0,0%	0,0%
Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mermer İşçisi	78,3%	34,8%	43,5%	37,0%	0,0%	8,7%	23,9%
Aşçı	51,2%	73,2%	56,1%	19,5%	2,4%	2,4%	0,0%
Genel Alan Temizleme Görevlisi/Meydancı	84,8%	15,2%	15,2%	51,5%	15,2%	0,0%	0,0%
Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	87,1%	45,2%	45,2%	29,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Muğla ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Bulaşıkçı (Stevard), Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Servis Komisi, Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri, Mermer İşçisi, Aşçı, Genel Alan Temizleme Görevlisi/Meydancı, Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel) olmak üzere ilk on meslekten büyük bir çoğunluğunun temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Bu meslekte işe başvuru yapılmaması olduğu görülmektedir. Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması sadece Mermer İşçisi mesleğinde gerçekleşmiştir. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ile tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olarak yüksek oranda çıkmaması bu soruların işverenlere sorulduğunun göz ardı edilememsei gerektiği sonucu çıkmaktadır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Servis Komisi
Garson (Servis Elemanı)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Bulaşıkçı (Stevard)
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Kasiyer
Aşçı
Satış Danışmanı / Uzmanı
Temizlik Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Muğla ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Muğla ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla ilinde işverenlerin yüzde 9,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Muğla'de bu sayı 1'e gerilemektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Muğla ilinde ise yüzde 1 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	7,8%	0,4%	54,5%	37,4%
İmalat	13,6%	1,6%	61,6%	23,2%
Toptan ve perakende ticaret	9,1%	0,5%	61,5%	28,9%
İnşaat	6,4%	2,5%	64,3%	26,8%
Eğitim	20,0%	0,0%	60,0%	20,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13,0%	1,9%	53,7%	31,5%
Ulaştırma ve depolama	11,8%	2,0%	56,9%	29,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	15,6%	0,0%	46,9%	37,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,6%	0,0%	68,6%	22,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12,5%	0,0%	70,8%	16,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	20,0%	0,0%	66,7%	13,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9,1%	0,0%	54,5%	36,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	81,8%	18,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Genel Toplam	**9,9%**	**1,0%**	**59,6%**	**29,6%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Eğitim,Madencilik ve taş ocakçılığı,Diğer hizmet faaliyetleri,İmalat,İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri,Eğitim, İmalat, İdari ve destek hizmet faaliyetleri sağlığı ve sosyal

hizmet faaliyetleri,Kültür,sanat eğlence,dinlence ve spor,Toptan ve perakende ticaret, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise İnşaat olarak gerçekleşmiştir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100 oranında, Diğer hizmet faaliyetleri ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 37'si gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Madencilik ve taş ocakçılığı	176	11,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	152	8,9%
Ulaştırma ve depolama	136	7,6%
İmalat	255	5,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	16	5,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	24	4,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	372	3,3%
Eğitim	64	3,1%
Toptan ve perakende ticaret	103	1,9%
İnşaat	43	0,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	0,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7	0,4%
Genel Toplam	**1.354**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Muğla'de ise bu oran, yüzde 3,5 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 372 kişilik artış ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 11,9 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe beklenmektedir. Söz konusu sektörde 176 kişilik bir istihdam artışı beklenmektedir. Muğla ilinde istihdam azalışı beklenen sektör bulunmamaktadır.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	115	15,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	188	4,8%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	254	4,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	172	3,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	287	3,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	104	3,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	174	2,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	56	1,6%
Yöneticiler	4	0,3%
Genel Toplam	**1.354**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2018

En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 287 kişilik artış ile Hizmet Ve Satış Elemanlarıdır. En az artış beklenen meslek grubu ise 4 kişilik artış ile Yöneticilerdir.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 15'lik bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Hizmet Ve Satış Elemanları net istihdam değişim oranı yüzde 3,7 ile sıralamada gerilerde kalmasına rağmen en fazla net istihdam değişimi beklenen dördüncü meslek grubu olarak ön plana çıkmaktadır. Bunun en önemli sebebi çalışan sayısına oranla daha az artış beklenmesidir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Bahçıvan	Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt)
Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (İnşaat)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Elektrikçi (Genel)
Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri	
Taş Ayırıcı (Mermer, Granit)	
Tesis İşçisi (Maden)	
Mermer İşçisi	
Gözlük Çerçeve İmalatçısı	
Aşçı	
Servis Komisi	

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Bahçıvan, Garson (Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi olup, Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt), Beden İşçisi (İnşaat) Elektrikçi (Genel), meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Bahçıvan, Gözlük Çerçeve İmalatçısı Mermer İşçisi, Temizlik Görevlisi, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi ve Aşçı meslekleri istihdam artışı beklenen ilk dört meslekte yine yer almaktadır. Muğla ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır. Muğla ilinin coğrafik yapısı, ekonomik koşulların gerektirdiği iş imkanlarına doğru orantılı olarak talep edilen mesleklerde çok farlı değişiklik olmadığı gözlenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda İnşaat İşçisi mesleği istihdam azalış beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

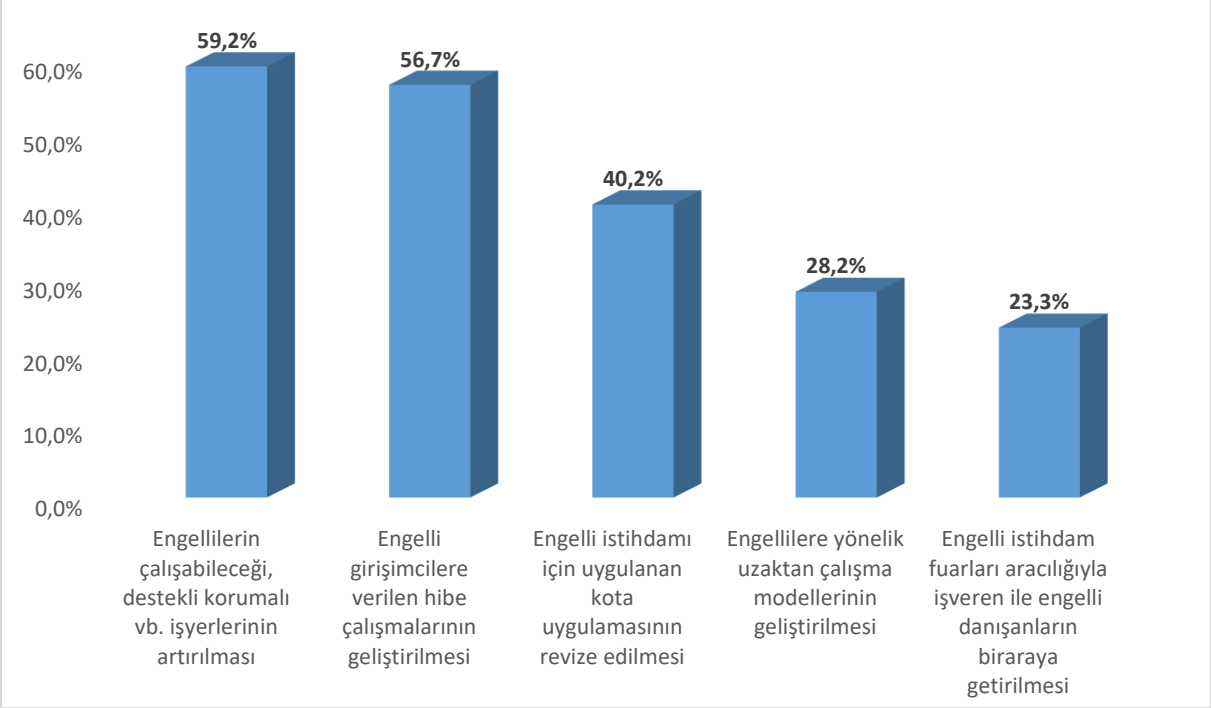

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 59,2'si engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılması, yüzde 56,7'si engellilerin girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, yüzde 40,2'si engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi, yüzde 28,2'si engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini, yüzde 23,3'ü engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların biraraya getirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'ü engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Muğla ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

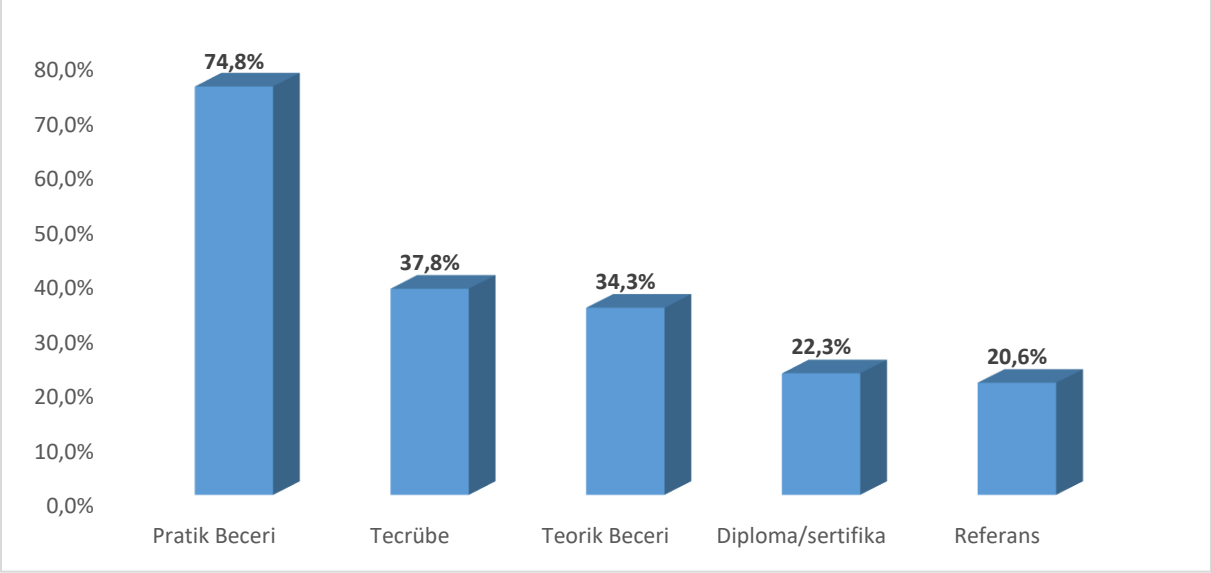

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 74,8'i Pratik Beceri, yüzde 37,8'i Tecrübe ve yüzde 34,3'ü Teorik Beceri, yüzde 22,3'ü Diploma/Sertifika, yüzde 20,6 'sı Referans aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Muğla ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Muğla ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

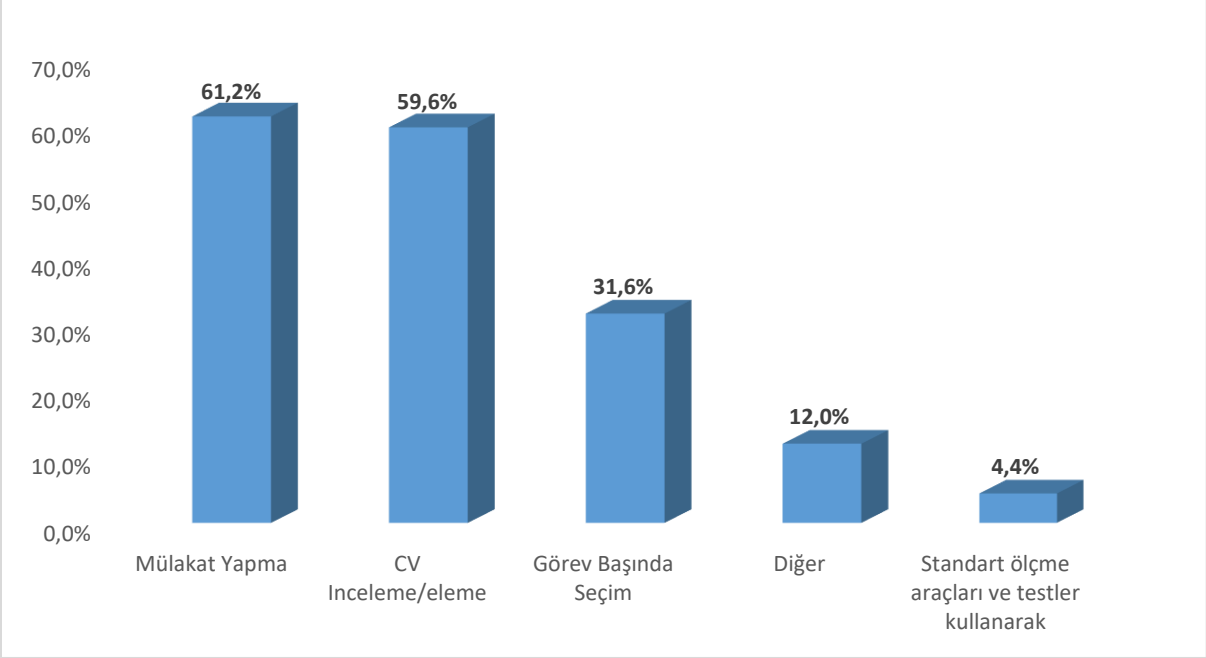

Kaynak: İPA 2018

Muğla ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 61,2'u Mülakat Yapma, yüzde 59,6'sı CV İnceleme/Eleme, yüzde 31,6'sı Görev Başında Seçim yöntemi ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Muğla ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Muğla İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Muğla'de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı % 7,3 olduğunu görmekteyiz. Yani çalışmaya hazır her beş kişiden biri işsiz olduğunu göstermektedir. Muğla ilinde İŞKUR'da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Muğla'de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Okuldan yeni mezun olan bir kişinin her ne kadar teorik bilgiye hakim olsa da pratiğinin olmaması, işverenleri ilk etapda işe alırken tecrübeli kişilerin tercihine yöneltmektedir. Her zaman aranılan tecrübedeki personel işverenle buluşamadığı gibi, tecrübe kazanmak için dahi olsa bir işe girmekte kişiler zorlanmaktadır. İşverenin 'tecrübeli personel arıyorum', iş arayanların da 'hiç işe girmezsek nasıl tecrübe kazanacağız' sarmalını İŞKUR'UN düzenlemiş olduğu mesleki eğitim kursları ve İşbaşı Eğitimi Programları aracılığıyla ciddi anlamda işveren ve işarayan arasında oluşan uçurumu gerek tecrübe gerek de maddi kazanç çok ciddi anlamda desteklemiştir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların ve iş başı eğitimi programlarının açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 72,2'si erkeklerden, sadece yüzde 27,8'i kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları meslekler Kat Hizmetleri Elemanı, Temizlik Görevlisi, Mermer İşçisi ile Büro Memuru iken erkek çalışanların ağırlıklı olarak çalıştıkları meslek grupları ise; Garson, Mermer İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Aşçı meslekleridir.

İstatistikler kadın istihdamı ile erkek istihdamının eşit oranda olduğunu göstermekte olup, sektörel olarak Muğla ilindeki istihdamın, işyerlerinde kadın erkek cinsiyet ayrımının major bir farklılık arz etmediğini göstermektedir. Cinsiyet ayrımı ile birlikte eğitim durumu da istihdam kurda çok değişiklik göstermemektedir. Muğla'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin nitelik gerektirmeyen Beden İşçisi (Genel) mesleğinde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 1813 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan faydalananların 4.044'ü kadın, 3.806'sı erkek olmak üzere toplamda 7.850 kursiyer faydalanmıştır. Kurs kapsamında en çok kursun düzenlendiği meslekler sırasıyla; Süt Sığırı Yetiştiricisi,Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Arıcı, Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci, İpek Dokumacı, Şiş Örgücü (Elle), Mekik Dokumacı, Dokumacı (El Tezgahı),El Nakışçısı,Halı Dokuyucu (El Tezgahı) meslekleridir. 2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 1.678 İşbaşı Eğitimi Programı düzenlenmiş olup bu programların 2.091'i kadın , 2.741'i erkek olmak üzere toplamda 4.832 katılımcı yararlanmıştır. Program Kapsamında en çok programın düzenlendiği meslekler sırasıyla; Turizm Ve Otelcilik Elemanı,Satış Danışmanı / Uzmanı, Satış Elemanı (Perakende),Garson (Servis Elemanı),Perakende Satış Elemanı (Gıda),Büro Memuru (Genel),Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi,Sekreter,Muhasebe Meslek Elemanı,Ön Muhasebeci meslekleridir. Meslek Edindirme Kurslarını ve İş Başı Eğitimi Programlarını 2010 ile 2017 yıllları arasında kıyaslayacak olursak; 2010 yılında 159 kurs düzenlenmiş, 1.330'u kadın, 1.171'i erkek olmak üzere toplamda 2.501 kursiyer katılmıştır. 2010 yılında program sayısı 3, İş Başı Eğitimi Programı düzenlenmiş, 2017 de bu sayı 1.678 e yükselmiştir. 2010 yılında düzenlenen kurs sayının 159'dan 2018 yılında 52'ye gerilemesi ve program sayısının 2010 yılında 3'den 2018 yılına gelindiğinde 1.678' e yükselmesinin İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır ve en büyük etkeni, süreç içerisinde çıkarılan teşviklerin, işveren için çok daha cazip ve çok daha verimli olduğunu bir kez daha vurgulamaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Muğla ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler;Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri,Toptan ve perakende ticaret,İnşaat,İmalat,İdari ve destek hizmet

faaliyetleri,Ulaştırma ve depolama,Eğitim,Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının Türkiye genelinde İmalat sektöründe, Muğla İlinde ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir.

Muğla ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 183 işyerinde 1.401 açık iş tespit edilmiştir. Muğla ilinde Garson mesleği açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 1.401 kişilik açık işin yüzde 36'sına tekabül eden 10.057 kişilik kısmı, Turizm Ve Otelcilik Elemanı sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer meslekler ise Beden İşçisi (Genel) ile Aşçı faaliyetleri sektörleridir.

Muğla ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 16,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yüzde 55 ile ön plana çıkmaktadır.

Muğla ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; açık işlerin yüzde 39,2'sinin Hizmet ve Satış Elemanları meslke grubunda olduğu tespit edilmiştir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları, Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ve Talep edilen ücretin yüksek bulunması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir.

Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri, Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel), Bulaşıkçı (Stevard), Mermer İşçis, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi,mesleklerinde Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni öncelikli olmuştur.

Muğla ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler ,Servis Komisi, Garson

(Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Bulaşıkçı (Stevard), Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Kasiyer, Aşçı, Satış Danışmanı / Uzmanı,Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Muğla ilinde işverenlerin yüzde 9,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Muğla'de bu sayı 1'e düşmektedir. İşverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumsuz baktıkları görülmektedir. Bu da birçok sektörde faaliyet sürdüren işyerlerinin küçülmeye gideceği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 1 olarak öngörülmüş olup yüzde 2,1 olan ülke ortalamasının altındadır.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……
MAHALLE: ……
CADDE/SOKAK :……
İÇ/DIŞ KAPI NO :……
TELEFON/E-POSTA :……

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …… Unvanı :……
Tarih : …… Telefonu : ……
E-Posta :…… İmza/Kaşe: ……

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……. (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )

İnternet sitesi kullanışlı değil ( )

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

www.iskur.gov.tr

iskurmugla@iskur.gov.tr

/iskurmugla

/iskurmugla

/iskurmugla

MUĞLA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

BİLGİ VE İRTİBAT İÇİN

ANA HİZMET BİNASI

Orhaniye Mah. Uğur Mumcu Bul.
No:5 MENTEŞE
Tel: 0 252 214 25 61 Fax: 0 252 214 55 49
www.iskur.gov.tr
e-mail: mugla@iskur.gov.tr

EK HİZMET BİNASI

FETHİYE HİZMET MERKEZİ
Tuzla Mah. Mustafa Kemal Blv. Fethiye
Tel: 0252 612 82 18 Fax: 0252 612 82 17

MİLAS HİZMET MERKEZİ
Burgaz Mahallesi, Gümüşlük Cd. No:6
Tel:0252 513 57 74 Fax: 512 39 90